

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 175. szám — 1940 augusztus 3 szombat — Ára: 12 fillér

Augusztus 12. körül kezdődnek a magyar-román megbeszélések

vélik jugoszláv és amerikai sajtójelentések

A román kormány állítólag Bossy római román követet jelölte ki a Magyarország és Románia közötti területi kérdések rendezésének előkészítésére. Dobrudzsáról Crajovában tárgyalnak

Utolsó román manőverek és kétszínű játékok az elkerülhetetlen területi rendezés előtt

Nagyváradon még a vadászfegyvereket is be kell szolgáltatni

A napi krónikában feltűnik az angol Reuter iroda jelentése Románia magatartásáról. Nézzük csak, miről van szó.

A Reuter Bukarestből azt jelenti, hogy a román fővárosban Dél-Dobrudzsa átadása csak kisebbfokú érdeklődést kelt, mert Bukarestben úgy gondolják, hogy a bolgár-román vitát augusztusban közvetlen tárgyalások során rendezni fogják. Romániát — folytatja az angol jelentés — ügylát-szik rávetették arra, (vajjon kicsoda?), hogy szilárdul keresztelje útját azoknak a nagyarányú erdélyi magyar követeléseknek, amelyeket Németország támogat. A berchtsgadeni megbeszélések ügyében összehívott királyi tanácsosok állítólag „nagyfokú elégedetlenséget tanúsítottak”. Valami országos jelentőségű román mozgalom indult meg mindenféle területi revíziós kísérlet ellen. Maniu személyét kombinálják egy ezután megalakítandó nemzeti egység kormányának élére és ez az új román kormány magába olvasztaná a Romániában fellelhető valamennyi politikai irányzat képviselőit, hogy Szovjetország felé közeledést keresve, visszautasíthassa a magyar területi követeléseket.

Romániában láthatólag veszedelmes játék folyik: a kormány tengelybarát kijelentései leple mögött hol szovjetorosz, hol angol védelmet szeretnének Románia számára biztosítani. Ami azonban a Kreml felé való felkinálkozást illeti, a külügyi népbiztosnak tegnap este elhangzott kijelentései hideg zuhanyként hathatnak. Szovjetországnak a tengelyhatalmakkal szemben tökéletesen korrekt a viszonya és ezen semmiféle tanárióta-ingadozás mitsem változtat.

De nemcsak az angol Reuter, hanem a francia Havas iroda is jónak látta világgá kürtölni, hogy Románia „most abban reménykedik: Bulgáriával sikerül meg egyeznie és így teljes katonai erejét Magyarországgal szemben használhatja fel”. A francia Havas ügynökség bukaresti szerkesztője tehát nyíltan állást foglal Magyarországnak a tengelyhatalmak által támogatott területi követeléseivel szemben.

A román kormány — a különféle sajtóhangokból következtetve, — minha tudomást sem venne Németország és Glaszország akaratá-

ról a magyar-román kérdésben... Súlyosbítja a helyzetet az a körülmény is, hogy — miután a román sajtó központi irányítás alatt áll — román illetékesek a nyilvánosság kizárása mellett hangoztatják a tengelyhatalmak felé megegyezési szándékaikat, ugyanakkor azonban a közhangulatot elbódult magatartásra készítik, — talán azért, hogy erre hivatkozva zárkózhassanak majd el a tengelyhatalmak által megkövetelt engedmények elől?

A következőket majd meglátjuk.

CADERA ÉS BOSSY ROMÁN KÖVETEK MEGBIZATÁSA

Bukaresti jelentés szerint „Cadera román belgrádi nagykövet a közeli napokban Szófiába megy, hogy felvegye az érintkezést a bolgár kormánnyal Dél-Dobrudzsa átadásával kapcsolatosan. Román politikai körökben úgy gondolják, hogy az előkészítő tárgyalásokon nem merül fel semmiféle nehézség és összeülhet a tulajdonképpeni értekezlet, amelynek színhelye hír szerint Crajova lesz. Hasonló megbízatást szánják Budapesten Bossy római román követnek is.”

Ezen a híren kívül más értesülés nincs arról, hogy a román kormány megbízottat jelölt volna ki, még pedig Bossy római román követ személyében a Magyarország és Románia között fennálló területi kérdés rendezésének előkészítése céljából. Megemlítjük, hogy Bossy személye nem ismeretlen Budapesten. Bossy több éven át a bledi tárgyalások s a csehszlovák krízis idején is vezette a budapesti román követséget és így Magyarországra felfogásáról tájékozva van. Személyének kijelölését a tárgyalási szándék megerősítésül veszik. Az, hogy a tárgyalások Budapesten, Romában, Bukarestben vagy másutt lesznek, közömbös, mert nem a külsőségekről, hanem a lényegről van szó. Fontos azonban, hogy a kérdés lényegét Románia mielőbb felismerje s a tárgyalásokat megindítsa.

KÉSZÜLNEK A BOLGÁR-ROMÁN TÁRGYALÁSRA

Szófiából jelentik, hogy az ottani román követ pénteken reggel felkérte a bolgár külügyminisztert, hogy fogadja megbeszélésen. Biztosra veszik, hogy a megbeszélés tárgya a déldobrudzsai kérdés lesz. Szófiában továbbra is bizakodó a hangulat és már készülnek a tár-

gyalások megkezdésére. A Dél-Dobrudzsa visszaadása módozatainak ügyében folytatandó tárgyalások hír szerint egy dunai hajón fognak megtörténni és az egyik megbízott a bolgár pénzügyminiszter lesz.

KÉSZÜL A ROMÁN „EMLÉKIRAT”

A belgrádi „Vreme” jelenti, hogy Románia a koronatanács határozata értelmében a jövő hét elején javaslatot küld Magyarországhoz a területi rendezésről. A javaslatot emlékirat formájában dolgozzák ki és nyújtják át a magyar kormány-

AUG. 12-E TAJAN...

Jugoszláv és amerikai forrásból származó jelentések szerint a dobudzsai kérdésben már legközelebb megkezdődnek a bolgár-román tárgyalások és a román-magyar megbeszélések is megindulnak aug. 12-e táján. Az Utro budapesti jelentése szerint magyar politikai körökben fagyosan fogadták Manoilescu nyilatkozatát és élesen bírálják a lakosság cseréjének eszméjét. A sajtó megemlékezik Maniu Erdélyben folytatott hadjáratáról a területátengedés ellen. A Zora is ismerteti a dobudzsai kérdés történelmi alakulását és megállapítja, hogy Dobrudzsának Romániához csatolása olyan tévedés volt, amely megmérgezte a román-bolgár viszonyt. A lap szerint az igazságszolgáltatás helyreállíthatja az egészséges bolgár-román kapcsolatokat és minél gyorsabban rendezik ezt a kérdést, annál jobb.

A belgrádi Pravda budapesti tudósítója távbeszélő jelentésben számolt be a magyar-román helyzet budapesti megítéléséről és arról a hidegvérrel, amelyet a magyar közvélemény és sajtó tanusít a román hírekkel szemben. A tudósító szerint a bukaresti hangulatot jól informált helyen csupán manővernek tartják és meg vannak győződve, hogy a tárgyalások sokkal közelebb vannak, semmint azt a román sajtó hangulatából gondolni lehet. Románia nem kerülheti el a tárgyalásokat és az újjarendezést, amelyet Délkelet-Európa érdeke megkövetel.

NÉMET FIGYELMEZTETÉS ROMÁNIÁNAK

A német külügyminisztérium lapja, a „Berliner Börsenzeitung” a délkelet-európai kérdésekkel kapcsolatban határozott állásfoglalást közöl:

„Tévesen értelmezett hősiességgel beszélnek bizonyos román körök és személyiségek a magyar-román kérdés tisztázásával kapcsolatban írja a német külügyminisztérium szócsöve, egy Romániához intézett figyelmeztető cikkében. Rosszalló hangnemből emlékezik meg arról a lap, hogy a salzburgi és római tanácskozások szellemétől a román politikusok eltérnek. Itt ugyanis polgári hősiességet követeltek meg a románoktól, hogy legyen bátor ságuk örök időkre rendezni barátságos formában a vitás kérdéseket. Azt szeretnénk — folytatja a cikk — ha Románia minden külső nyomás és fenyegetés nélkül a maga jószántából, teljesen szabadon, az igazságnak megfelelően tárgyalna Kardesörtetéssel, hősies kiáltványokkal és mindent megtagadva propagandájával csak a lelkek békéjét ássák alá, de nem tudnak senkit sem megigézni vele és senki nem segítenek. Ez az eljárás csak csalódásokhoz vezet. Nem szabad azt hinniük, hogy megállhatnak 1919-nél, amikor szerencsés véletlen igazságtalan nyereségekkel árasztotta el őket.

A tengelyhatalmak készségeinek mutatkoztak a megértés szellemében a Dunamedence és a Balkán kérdéseit rendezni. Azonban az érdekelt felektől is megkívánják, hogy ugyanolyan jóindulattal és önmérséklettel járjanak el. Már egymagában az, hogy Anglia, az örök gyújtogató, most a Balkán békéjének felhomlását várja, legyen elegendő a jobb belátásra. Európa addigi fejlődése megmutatta, hogy amit elhalasztunk, azt később rendezniünk kell, azzal a különbséggel, hogy akkor sokkal drágábban kell megfizetnünk a halasztásért.

LEHETETLEN A LAKOSSÁG-CSERE

A Corriere Padano című olasz lap budapesti tudósítója utal Manoilescu román külügyminiszter nyilatkozatának arra a részére, amely szerint az erdélyi kérdés megoldásának egyik módszere a lakosság áttelepítése lenne. Ebből a szempontból a legfontosabb körülmény az, hogy amíg román területen még román kimutatások szerint is legalább több mint másfél millió magyar él, addig Magyarország területén nem is egészen 30.000 román lakik.

Budapesten természetesen egészen másképpen ítélik meg ezt a

kérdést. Ami a tárgyalások időpontját és helyét illeti, még semmi bizonyosat nem lehet tudni; eddig még nem történtek lépések az érintkezés felvételére. A magyar lapok máris halogatással kezdik vádolni Romániát és feltűnőnek tartják, hogy a román sajtó olyan nagy teret szentel az angol és a francia sajtó ama cikkeinek, melyek Romániát védik Magyarországgal szemben.

TÖRÖK VELEMÉNY

Isztanbuli jelentés szerint Törökországban meg vannak győződve arról, hogy a kérdést a legrövidebb idő alatt Bulgária javára old-

ják meg. Bulgária megkapja majd Dobrudzsát és szabad kijáratot az Egei-tengerre. Érdekes a lap tudósítójának az az értesülése, amely szerint Cadera belgrádi román nagykövet annak idején, amikor Popov bolgár külügyminiszter még még belgrádi követ volt, már komoly formában tárgyaltak a bolgár igények kielégítéséről. Az Aksem isztanbuli lap megszólaltatja a török politikai élet egy kiválóságát, Nedzmedim képviselőt. A képviselő annak a reményének ad kifejezést, hogy az erdélyi és dobudzsai kérdést a tengelyhatalmak kívánságának megfelelően mielőbb megoldják és ezzel lekerül a napirendről.

Két angol buvárhajó pusztulása, az Alocantara sérülése és más német sikerek

Berlin, augusztus 2. A véderő főparancsnoksága közli:

Rollmann Vilmos sorhajóhadnagy tengeralattjárójával elsüllyesztett egy ellenséges buvárhajót. Ezzel ez a tengeralattjáró két vállalkozás során rövid időn belül tizenkét felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el 74.338 bruttóregisztertonna tartalommal, továbbá megsemmisítette a Whirlwind angol rombolót és két buvárhajót.

Az Atlanti-óceán déli részén ütközet folyt le egy német segédclirkáló és az Alocantara angol segédclirkáló között. Ez alkalommal a 22.209 bruttóregisztertonna tartalmú, fölfényben levő és erősen felfegyverzett ellenséges hajót súlyos találatok érték, többek között a gépházban is, úgyhogy kénytelen volt a harcot félbeszakítani és a rio de janeiro kikötőben menedéket keresni. A német segédclirkáló további feladatának elvégzésére tervszerűen folytatta útját.

Német harcok közteltek augusztus elsején bombákkal megtámadtak egyes kisebb hajókisérteket, valamint több egyedül haladó ellenséges kereskedelmi hajót a Humber torkolata előtt, a Szent György csatornában és Yarmouth előtt.

Ez alkalommal egy kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, továbbá két másik kereskedelmi hajót, egy tartályhajót

Besszarába és Északbukovina bekapcsolása a Szovjet-Unióba

Moszkva, aug. 2. (Német TI.) A Szovjet Unió főtanácsának pénteki ülésén nagy többséggel a köztársaságok közötti a következő határozatot fogadták el: 1. Besszarába egyetemesen a moldvai köztársasággal, amelyet szovjet szocialista szövetségi köztársasággá tesznek, 2. Észak-Bukovínát, valamint Cho-

tin, Achermann és Ismail besszarabiai kerületeket az ukrán szövetségi köztársasághoz csatolják. A szovjet főtanács harmadik ülését szombaton délután 6 órakor tartják meg. Ezen az ülésen tárgyalják a napirend legfontosabb pontját, Litvánia és Szovjet-országokhoz csatolását. (MTI.)

Molotov beszédének visszhangja

Berlin, augusztus 2. (Német TI.) A német sajtó visszatükrözi azt a nagy figyelmet, amellyel Molotov beszédét Németországban fogadták. A lapok többek között a német-szovjet viszonyról tett félreérthetetlen kijelentéseit emelik ki. Molotov Németországról tett kijelentései, jegyzi meg a Frankfurter Zeitung, félreérthetetlenek s egyszerszerűen Angliának is szólnak. E kijelentések ugyanabban a szellemben tették, mint amellyel Hitler Adolf vezér és kancellár a legutóbbi birodalmi gyűlés ülésén a német-szovjet viszonyt jellemezte. A német újságok kiemelik továbbá a szovjet külügyi népbiztos ama kijelentésének fontosságát, hogy az orosz-olasz kapcsolatok az utóbbi időkben megjavultak és további javulás várható. Végül kiemelik a német lapok Molotovnak a Szovjet Unió és Japán viszonyáról mondott szavát.

A Frankfurter Zeitung ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy a külügyi népbiztos beszéde során rámutatott a két ország viszonyának javulására, vagy legalább is annak lehetőségére. Annyi máris nyilvánvaló, hogy az angol pon-

tika a szovjet távolkeleti érdekkörében sem számíthat sikerre. (MTI)

Róma, augusztus 2. A Stefani diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy Molotov kijelentései a szovjet-orosz-német, valamint a szovjet-orosz-olasz kapcsolatokról meggyőzően Angliának azt a kísérletét, hogy egyenletlenséget és bizalmatlanságot szítson a három említett nagyhatalom között.

Molotov beszéde teljes egészében kemény vádbeszéd a brit plutokrácia ellen, amely a háborút felidézte és folytatja armánykodásait a világ minden részében.

A szovjet nagykövet a Fehér Házban

Washington, augusztus 2. Német TI. Welles helyettes külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Kuznetszki szovjet-orosz nagykövettel. Úgy tudják, hogy a megbeszélésen főleg az augusztus hatodikán lejáró szovjet-orosz-amerikai kereskedelmi szerződésről volt szó.

Az Egyesült Államokban kétségbe-

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ

Hirdetések kezdete: kőnap 8, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor
Telefon: 25-09

JÁVOR PAL főszereplésével már csak ma és holnap, vasárnap kerül bemutatásra

Dunai hajósok
egy úri gavallér kalandos élménye.
Attília Hörbiger, Hilde Krahl, Halmay Tibor és Oscar Sima együttese.
Kisérő műsor: FRANKOK FÖLDJE és BAYREUTH (kultúrfilmek)
MAGYAR VILÁGHIRADÓ.

vonják, hogy sor kerül a szerződés megújítására. A nemrég életbeléptetett amerikai kivitteli tilalom következtében

egész sor fontos amerikai termékből lényegesen kevesebbet szállítanak a Szovjetunióba, mint azelőtt. (MTI)

A román bulgár tárgyalás közvetlen küszöbön áll

Belgrád, aug. 2. A Pravda péntek esti számában szenzációként hozta a Német TI híréit, amely szerint Cadera Viktor belgrádi román nagykövet a közeli napokban Szófiába utazik, hogy tárgyalásokat folytasson a dobudzsai kérdéssről. Cadera utazásának hírére eddig sem meg nem erősítették, sem meg nem cáfolták. Minthogy azonban megerősítik azt a hírt, hogy Cadera és Popov külügyminiszter, korábbi belgrádi bolgár követ már tárgyalt — még Bel-

grádban — ebben a kérdésben, egyáltalán nem tekinthető kizártnak ez a lehetőség. Cadera annyival is inkább alkalmasabbnak látszik a tárgyalásokra, mert előzőleg a galaci tartományok kormányzója volt és így a dobudzsai kérdés kiváló ismerőjének számít. Belgrádban azt hiszik, hogy Cadera útja a jövő hét második felében lesz. Bukarestből érkezett hírek szerint a román-bolgár tárgyalás megindulása közvetlen küszöbön áll.

Szófiái vélemény Romániáról

Nagy figyelemmel kísérik Szófiában Románia belpolitikai összeomlását is. A Vasgárda és revizóellenes szervezetek tüntetését és megnyilatkozásait nem tartják komolyknak. Általában az a vélemény, hogy Románia kénytelen lesz minden áldozatot meghozni a részére olyan nélkülözött nyugalom megmentésének érdekében.

A Zora azt írja, hogy Bulgária részére oly fájdalmas dobudzsai kérdésnek most meg kell oldódnia. Mindent el kell követni, hogy a Dunavölgyében a békét helyreállítsák. Miután a berlini római tengely elhatározta Európa újarendezését, a bolgár nép elvárja, hogy a jogos kívánságait kielégítsék.

Miket ír össze a román sajtó

Bukaresti MTI jelentése szerint a román kormány felhivatalosa a Romania azt írja, hogy Románia helyzete a mai szempontokat tekintve egészen kiváló, a legteljesebb mértékben román földön áll, melynek ősi talaját az ősök szerették meg, és amelynek jelenlegi barázdáin tiszta románok dolgoznak. Ennek ellenére Románia a legteljesebb jóindulatot mutat minden olyan megoldás iránt, amely a mai helyzetet igyekeznék könnyebbé tenni.

hadereje tudná legyőzni — írja a lap.

Hajlandó lakosság cserébe beleegyezni, hogy minden tekintetben kielégíttesse azokat az igényeket, amelyeket a mai helyzet támaszt. Nincs semmi olyan igény, amelynek Románia eleget ne tenné, természetesen csak akkor, ha a maga érdekeivel nem kerül összeütközésbe. Romániának eme többször nyilvánított jóakarátán kívül még megfelelő nemzeti ereje is van amellyel szembeállhat, bármilyen jogtalan követeléssel. Mindezek tudatában Románia nyugodtan várja annak lefolyását.

A román sajtó tehát konokul kitart Románia jelenlegi határainak sérthetetlenlenség mellett és egyetlen orvosságot, a népesség cserében lát. Méltán kelt megütközést, hogy a román sajtó Romániát továbbra is, mint a nemzeti kisebbségek paradicsomát állítja be. Az Európa sorsát újjárendező nagyhatalmak előtt ennek a két tézisnek a tarthatatlansága nyilvánvaló. Románia tehát vagy nem óhajt ószintén a müncheni és salzburgi megbeszélések szellemében eljárni, vagy teljesen elhárított belpolitikát folytat és ahelyett, hogy közvéleményét az elkerülhetetlen újjárendezésre előkészítené, csak egy nagyobb csalódás útját egyengeti.

A besszarabiai megfutamodás

Bukarestből jelentik, hogy a Besszarába kiűritése körüli bűnös mulasztások és megfutamodások miatt vád alá helyezett 8 román tábornokon kívül már a legközelebb magasrangú tisztviselők és katonák letartóztatása várható.

Vígyszínház mozgó

Ma először

Cselényi József

személyes felléptével a nagy sikert aratott MAGYAR népszínmű

A sárga csikó

Kiss FERENC, CSORTOS, RÓZSA HEGYI, KOMÁR JULIA a többi főszerepeken.

A legnépszerűbb és legkedveltebb magyar dalénekes:

Cselényi József

magyar nótákat énekel, Ifj. Magyar Gyula cigányzenekara kíséretével

Négy évtized a mezőgazdaság szolgálatában..

22.000 tanítvány került ki a jubiláló Juhász József gazdasági iskolai igazgató keze alól.

Értékes munkás élet érkezett el működésének jelentős állomásához Juhász József, I. számú gazdasági népiskolai igazgató, négyévtizedes pedagógusi munkájának határkövénél. Ez a munka minden fázisában a magyar faj, a magyar nemzet szolgálatában állott és egy élet gazdag tapasztalatot, kezdeményezéseit, határtalan munkáit, kedve most szökken dús eredmények virágjába, amikor a magyar mezőgazdasági iskolai oktatás egyre szebb eredményeket mutat fel. Juhász József igazgató a kezdeményezők között tartozott, ő honosította meg Debrecenben ezt az iskola-típust. Juhász József keze alatti gazdagodott az új és új tanfolyamokkal és most, 40 év munkája után a kitünő pedagógus, jóleső érzséssel tekinthet végig munkája eredményén, amikor jól megérdemelt nyugdíjba vonul.

kiállításán, melyen mezőgazdasági gépekkel szerepeltünk, egy gyönyörű ezüst oklevelet hoztunk el magunkkal. Valóban ott ékeskedik ez az oklevél az igazgatói iroda falán.

— 1907-től kezdve tartunk fenn különböző tanfolyamokat: háztartástan, szabás, varrás. Különösen a két utóbbi után volt nagy az érdeklődés a világháború idején.

— Ezeket a tanfolyamokon felnőttek is részt vesznek és minden vizsgát, kiállítást, vagy háztartási tanfolyamot kedves ebédrel fejezünk be, melyen a tanfolyam résztvevői megmutatják, hogy mit is tanultak.

— Mi az érzése kedves igazgató ur, most mikor itt hagyja az iskolát, amelyért oly sokat fáradozott?

— Egy kicsit fáj a búcsú, de úgy érzem, hogy jó munkát végeztem és ez a tudat kellemesen tölt el.

Meleg szeretettel búcsúztunk el az I. sz. mezőgazdasági iskola kedves igazgatójától, akinek fáradságos munkája alatt arra is jutott ideje, hogy új tanfolyamokkal bővítsék iskoláját és a mezőgazdasági bizottságban mint jegyző és előadó szolgáljon a magyar gazdaságszolgálat érdekében. Isten áldását kérjük az ő becsületes, eredményes munkájára és jól kiérdemelt nyugalmára.

asszonyt és megégette testét. — Az ügyészség a csendőri jelentés alapján a temetési engedélyt megadta.

Cátolják a török csapatösszevonások híre

Moszkva, aug. 2. Hivatalos jelentés szerint a moszkvai török követ megcáfolta azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint Törökország csapatokat vont össze az orosz határon. (MTI.)

Spanyol tiltakozás Washingtonban

Washington, aug. 2. Az „Associated Press” jelentése szerint Cardenas, Spanyolország washingtoni követe, a repülőmotorok részére szükséges benzint kivételre vonatkozó tilalommal kapcsolatban tiltakozást nyújtott át Sumner Welles külügyi államtitkárnak.

Magyar középiskolát kért a jugoszláviai magyarság

Dr Várady Imre szentápor és dr Deák Leó volt képviselő, a jugoszláviai magyarság két vezető egyénisége hosszabb tárgyalásokat folytatott Czetkovics jugoszláv miniszterelnökkel és Beslics közlekedési miniszterrel. A tárgyalások során többek között magyar középiskolát kértek a jugoszláviai magyarság számára. A beszélgetés első eredményeként a belgrádi tanítóképzőben az első osztály ebben az iskolai évben párhuzamos magyar osztállyal nyílik meg.

Izgalmas üldözés után elfoglalt egy fiatal kerékpártolvajt

Pörüljárt kerékpártolvajt fogtak el izgalmas hajszá után tegnap délelőtt a József kir. herceg ucca sarkán. A Nemzeti Bank épülete előtt a fiatalok tettes ellopott egy kerékpárt. Vesztré fél órával később a József kir. herceg uccán a károsult felismerte gépét, melyet maga előtt tolvaj a zálogház felé igyekezett a 17 éves tettes.

A károsult odament hozzá és felszólította, hogy adja vissza azonnal a kerékpárját. A tettes azonban kihívóan visszautasította a követelést, mondván, hogy ő a kerékpárt kölcsön kaptá egy barátjától. Azonnal fel akart ülni a gépre és elhajtani, a károsult azonban nem hagyta. Dulakodás kezdődött köztük, végül a fiatalok kerékpártolvajnak sikerült kiszakítania magát a károsult kezéből, kerékpárra kapott és menekülni kezdett. Ekkor azonban többen figyelmesek lettek a szökevényre, üldözésbe vették s végül is a sarkon posztoló rendőrnek sikerült elfognia. A tolvaj fenntartotta állítását, hogy a gépet barátjától kapta kölcsön, a barátot azonban nem tudta megnevezni. Előállították a rendőrségen, ahol megkezdték kihallgatását.

Esti Magyarország

A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Másfélmillió francia halottja, sebesültje és hadifoglya van a háborúnak

A most kiadott francia hivatalos jelentés beszámol a német-francia háború embervesztéséről. Eszerint a Pétain-kormány másfélmil-

ió emberben állapította meg a halottak, sebesültek és hadifoglyok számát.

Olasz repülők hatásosan bombázták a Gibraltárból elindult angol hajórajt

Olasz torpedóromboló elsüllyesztett egy nagy angol tengeralattjárót. Valahol Olaszországban, aug. 2. Az olasz főhadiszállás 54. közleménye:

Légi alakulataink a Baleárok Formentera nevű szigeténél erőlyes légharósi tevékenységgel szemben heves bombázás alá vették egy két csatahajóból, két repülőgépanyahajóból és több aknarakóhajóból álló, Gibraltárból elindult ellenséges hajórajt.

A nagyméretű bombák több hajójegységet eltaláltak, köztük az egyik csatahajót, amelynek fedélzetén tűz ütött ki. Egyik repülőgépünk nem tért vissza.

Az éjszaka folyamán a Vivaldi olasz torpedóromboló a Jóni-tenger közepén torpedó lövéssel elsüllyesztette az Oswalds nevű ezeröttszáztonnás angol tengeralattjárót, amely egy százharminc milliméteres ágyúval és 8 torpedóvetővel volt felszerelve. Az 55 főnyi személyzet-

ből a Vivaldi 52 embert sértetlenül kimentett és foglyul ejtett, köztük David Frazer korvetkapitány parancsnokot.

Kelet-Afrikában repülőink bombázták a szudáni Butanát és Massaua környékén egy páncélosztagot, amelyből 8 páncélkocsit elpusztítottak és a menekülő legénységet gépfegyvertű alá vették.

Debel-nél Moyale-től 45 kilométernyire délre heves ellentámadást vertünk vissza és súlyos veszteséget okoztunk az ellenségnek. Az ellenséges légi erő eredménytelenül bombázta Diredauát.

Egyéb ellenséges bombatámadások Giavello, Asmara és Assaua ellen jelentéktelen károkat okoztak egy üres hangárban, egy olasz és egy bennszülöttet megöltek és többeket megsebesítettek. Vadászipilóink 2 ellenséges repülőgépet lelőttek.

Német repülők röpiratot szórtak le Angliában

„Hitler utolsó felhívása a józansághoz”.

London, aug. 2. (Reuter.) A belbiztonsági minisztérium jelenté pnteken reggel:

Ellenséges repülőgépek az elmúlt éjszaka bombákat dobtak le Wales, Kelet-Skócia és Kelet-Anglia elsőzött helyeire. A légi támadásoknak kevés halálos áldozata volt, az anyagi kár is csekély.

Délnyugat- és Dél-Anglia néhány vidékére Hitler legutóbbi birodalmi gyűlési beszédének egyes részeit tartalmazó propaganda-

iratokat szórtak le. Ez volt az első eset, hogy ellenséges repülőgépekről propaganda-iratokat szórtak le angol területre. Az ezrével ledobott röpiratok felirata ez volt: „Hitler utolsó felhívása a józansághoz”.

Pénteken kora reggel az egyik északkelti skót város környékére három nagyméretű robbanó s több mint 30 gyújtóbombát dobtak. — (MTI.)

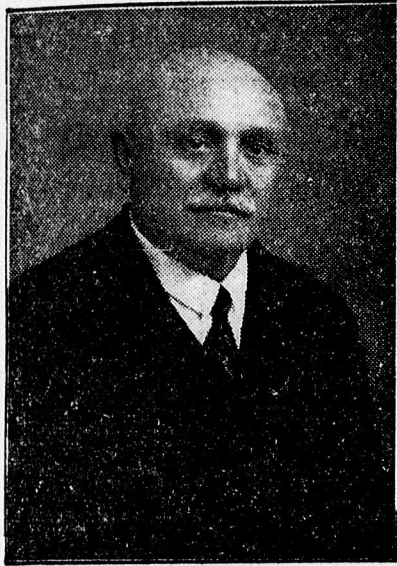
Kiugrott a robogó vonatból, halálra zuzta magát

Megdöbentő szerencsétlenségről tetek jelentést a debreceni ügyészségnek. Bola Sándor 35 éves szabadságos katonája a nánási határon a robogó vonatból kiugrott, olyan szerencsétlenül esett le, hogy a vasúti átjáró vaskorlátjához csapódott s a feje és koponyája szét tört. A vizsgálat megállapította, hogy Bola Sándor Hajdúnánásra utazott szabadságra a családjához. A zsufolt vonaton elaludt és csak akkor ébredt fel, mikor a vonat már elhagyta a nánási állomást. A nánási határon van egy tanyai megálló, de a vonat ott nem állt meg. Bola, aki arra számított, hogy a megállónál leszállhat és majd visszagyalogol Nánásra, megdöbbenve látta a tovább robogó vonatról leugrott, de szerencsétlenségére a vasúti átjáró kor-

látjához csapódott a feje és szörnyet halt. Az ügyészség temetésére megadta az engedélyt. A további eljárást megszüntették, mivel kétségtelen, hogy Bola halálát saját megdöbbenésére idézte elő.

Agyonsúlytotta a villám a mező dolgozó asszonyt

A debreceni ügyészségnek jelentette a hosszúpályi csendőrség, hogy a község határában halva találták Szincsák Józsefné 35 éves asszonyt. Megállapították, hogy a földműves asszony a mezőn dolgozott csütörtökön délután és a nagy vihar ott érte. Nem tudott fedél alá menekülni és egy villám agyonsúlytotta. A villámcsapás a fején érte az

Juhász József.

A négyévtizedes munkásság évfordulója alkalmából felkerestük a Juhász József igazgatót, aki kedves, mosolygós arccal fogad bennünket és kérésünkre elmondja, hogyan, milyen nehézségekkel küzdött a debreceni gazdasági népiskolát, melynek ő 36 éven át igazgatója volt.

— Mikor került az iskolához igazgató úr? — kérdezzük.

A multba visszatekintéssel kezd elbeszélést.

— 22 éves voltam, amikor Debrecen városra 20 holdas területet bocsátott iskolának rendelkezésére. A terület meglehetősen sok munkát kívánt, hogy átalakítsa megkezdhesük rajta az iskolaépítést. Szemégyűjtő tevékenység volt ez — mondja Juhász József igazgató — melyet először planirozni kellett, s a feladatokot trágyázással alkalmassá tenni arra, hogy mezőgazdasági növényeket termelhesünk rajta. De a fáradságos munkának meg volt az eredménye, mert ma már a legjobb minőségű terményeket tudjuk termelni. Ezt bizonyítja az a sok oklevél is, amely a falakon mindenütt látható. Országos viszonylatban és helyi viszonylatban is megállta iskolánk a nevet. 1914-ben a falkola kiállításán II. díjat nyerte az iskola, egy oklevelet és 400 koronát, mely abban az időben meglehetősen nagy összeg volt.

— Hány növendéke volt az igazgató úrnak 36 év alatt? — kérdezzük.

— Körülbelül 22 ezer tanuló került ki a kezem alól. Csak 1904-ben, amikor még ez az egy gazdasági népiszkola volt, 1225 tanuló volt, 16 tantervet. A tanulók elméleti kiképzés mellett gyakorlati kiképzést is kaptak. Kapáltak, arattak, maguk végezték a gazdasági munkának minden részét.

Arra a kérdésünkre, hogy mi volt a legkellemesebb élménye az évtized igazgatósága alatt, csak ennyit mondott:

— A magunk fajta embernek kellemes az, ha látja munkájának eredményét. Sohasem felejttem el, amikor Londonban résztvettünk 1908-ban egy

Ragyogjon fel a honvéd-nagyapák hősiessége

A debreceni csata évfordulójának megünneplése

A Hősök temetőjében pénteken délután tartották meg a kegyeletes ünnepélyt az 1849 augusztus 2-án történt debreceni csata évfordulóját. A temetőben megjelent a honvédség tiszti kűldöttsége Elekes Béla ezredes vezetésével, a rendőrséget dr. Szabó Gyula rendőrtanácsos képviselte, a város nevében dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok jelent meg. Az egyetem részéről dr. Orsós Imre egyetemi tanár, a posta részéről dr. Kulcsár Imre postafőigazgató és Szendrődy Pál postatanácsos, a megyétől dr. Nagy Sándor árvaszéki ülnök, dr. Kalla Szabolcs, a Gazdasági Akadémiától dr. Kuthy László, dr. Bacszy István, a vitési székétől vitéz Házházy Dezső százados, a HONSZ nevében nagyobb küldöttséggel Nyikos István százados jelent meg. Az Ipartestületől Szendrey Sándor elnök és Lechner Lajos jegyző jelentek meg. Kivonultak a tűzharcosok, a MÁV mehelytelep, társadalmi egyesületek, házfelügyelők küldöttségei is.

Az ünnepélyt a katonazenekar a Himnusz előadásával nyitotta meg, majd nagy hatással szavaltta el Martonffy Béla tanító, Abrányi Emilnek: „El a magyar” című versét. A Harmonia dalárda igen szép és nagyhatású énekszáma után dr. Hegyaljai Kiss Géza református lelkész mondotta el mély hatást keltező ünnepi beszédét, melyben részletesen ismertette a debreceni csata történetét.

Hegyaljai Kiss Géza ünnepi beszéde.

— Az emlékezés ünnepi órájában ismerkedjünk meg — mondotta — azokkal akik hősei voltak az 1849 augusztus 2-án lezajlott debreceni csatának. Ismerjük meg a csata jelenetét és a csata képekben ragyogjon fel előttünk még egyszer a honvéd nagyapák hősiessége.

— A csata hőse Nagy Sándor József az első hadtestparancsnok, a Görgey-sereg oldalvédjének a vezére. Nagy Sándor 44 éves volt, délceg huszártiszt, ötványja ifjú menyasszonyának, szárnyaló hőse Kossuth zászlájának. Mindenütt az élen szeretett járni katonáinak, mindenkor vitézül állta meg helyét és elszántsága bámulatos volt. Táborki dicsősége az isaszegi csatában tüdőklótt legjobban. Budavár ostrománál honvédek élen küzdött. Debrecennél is megmutatta, hogy az oroszok tízszer nagyobb haderejét egy fél napig fel tudta tartóztatni. Néhány nap múlva ő is azok között volt, akik Világosnál letették a fegyvert és október 6-án Aradon a 9 bitó vértanú között ő a második.

— Nagy Sándor tábornokra rendkívüli feladatot várt az augusztus 2-i debreceni csatában. Nem volt sok embere, nem volt sok ágyúja, nem volt felszerelése. Serege hosszú menetelések közben kifáradt, lerongyolódott. A megérkezéskor semmire sem lett volna nagyobb szüksége, mint pihenésre, az erő helyreállítására.

— Augusztus 1-én érkezett Hajdúhadháza és hamarosan meg is kapta Görgey fővezér parancsát, amely lehelletet kívánt tőle. A parancs ez volt: „Az első hadtestnek. Az első hadtest álljon ki Debrecenről Újváros felé jobbra és balra az úttól s ha feltűnik az ellenség, támadja meg és verje meg. Görgey.”

Debrecenben közörműt kellett sz, hogy megérkeztek a honvédek. A nemes városban az elmúlt hetekben már bent volt a muszka. Minden házhöz katonákat szállásoltak be, a kollégium előtt, a Nagytemplom előtti téren 18 ágyú tátotta torkát és tüzezek álltak mellettük égő kanóccal. Annál nagyobb volt az öröm, hogy augusztus 2-án hajnalban 3 óra tájban Nagy Sándor honvédserege megérkezett. A lakosság maga gondoskodott a honvédek ellátásáról és hosszú sorokban vitték ki minden háztól az ebédet a tábornok

Hogy folyt le a csata.

A tábor a város alatt volt. A Köntösgát, a Látókép csárda, a Téglavető, a Nyulási-esárda, a Nagyerdő szöglete a csatater ismertebb pontjai. Korponai ezredesnek volt mintegy 2000 embere, inkább csak lánzdásával felfegyverezve. Ezzel a szabadsapattal Nagy Sándor hadiereje 7000-re szaporodott és ágyúja is volt 41. (Más források 9521 embert emlegetnek.)

A csatater a honvédségre nézve nem volt előnyös, de alkalmazkodtak ebben is Görgey parancsához. Ő rendelte el, hogy a balmazújvárosi út két oldalán álljanak fel. Ugy is történt.

A honvédek egyrésze jótétvággyal fogyasztotta el a bőséges debreceni ebédet. Aztán megdördült az ágyú. A 49-i kemény tél után a kukorica csodálatos magasságúra megnőtt. A kukoricarengetégek mögött olyan hirtelen bukkant ki a muszka, hogy az előőrseink csak akkor vették észre, mikor a lovasság már meg is rohanta őket. Az első vonalban bűmbölni kezdtek az ágyúink. Tüzeink különben löttek. Borzasztó pusztítás volt az orosz lovassággal.

Máriássy hadosztálya szépen felfejlődött a támadásra. Ekkor a háta mögött szörnyű rivalgás. Mint a mennykő az égből, úgy robobott az orosz lovasság az erdőből a tartalék háta és oldalába. Korponai lánzdásai megárlának ugyan, de előpári az orosz lovassághoz az egész tartalékot. Bobics János ezredes hadosztályát elől orosz gyalogság rohanja meg, hátul a tovaság tör ellene. Oda lesz hamarosan a jobbszárny is. Ezek igyekeznek a köntösgáti kertekben menedéket találni.

Máriássy a balszárny parancsnoka a jobbszárny védelmére akar sietni. Ebben a pillanatban négyszeres erővel támad rá az orosz lovasság és a tüzéség egyszerre. Most már kötelessége menteni, ami menthető és Derecske felé visszavonul. Az orosz nem üldözi a honvédsereg töredékeit. Nagy Sándor is Derecskére nyargal.

91 esztendő távlatából egyet kell látnunk a debreceni csata történetéből. Azt, hogy őseink, honvéd hőseink a Hazát mindenen felett szerették. Tízszerez tülerővel szembeszállni azért, hogy a fővezér parancsát katonabecsülettel teljesítsék, olyan erény, mely örök emlékeztető érdemel. Délután 5 óráig úgy folyt a harc, hogy az orosz tülerő csak egy talpalattnyi helyet tudott elfoglalni. Csak akkor következett a szomorú fordulat, mikor a honvédek egyik szerelt parancsnoka, Csányi tüzérszázados lefordult a lóról, bár még vérezve is folyton vezényelt. És mikor a tüzéségnek elfogyott a löszere a magyar ágyúsornak emiatt kellett elmúlni.

Kossuth Lajos mondása Debrecenről.

„A debreceni csata szomorú nap, mert a feldunai sereg utolsó csatája.” Ennek a csatának sorsával indult meg a szabadságharc végének a kezdete. De még ezután a csata után is igaz maradt, amit Kossuth Lajos mondott Debrecenről. A magyar szabadsághős azt mondta: „Azon a vidéken vagyunk, mely vidék, valahányszor Magyarország szabadságáért küzdeni kellett, legkitünőbb volt a szabadság harcában és a mely vidék sohasem tette le fegyverét, melyet Magyarország oltalmára emelt fel, valaméddig fegyvere győzelmével vagy becsületes hékével nem volt a nemzetnek szabadsága biztosítva!”

Ezen a földön a véres csaták vére is a szabadság hajnalához adta a piros színt. A hajdani csataterén ime egy sebzett orosz lánzd borul a magyar zászlóra, a magyar címerre. A magyar társadalmi egyesületek és a magyar szivek kegyelettel helyezik el koszorújukat a hősök emlékére. A magyar honvédsereg dobogó szívével tisztelg az orosz lánzd emlék előtt.

Maga szalma?!!!

miért nem eszik szalma ebédmentül

1 pengőért a Páll sörözőben

A koszorúk elhelyezése.

Az ünnepi beszéd elhangzása után elhelyezték a koszorúkat a küldöttségek vezetői, élükön Elekes Béla ezredessel. A vitési rend koszorúját Had-

házy Dezső százados, a városét dr. Kupinszky Sándor, az egyetemét dr. Orsós Imre egyetemi tanár helyezték el. Az ünnepség a Szózat hangjaival végződött.

Svédország semleges marad

Stockholm, aug. 2. Gusztáv király az országgyűlés pénteki rendkívüli ülésén elhangzott trónbeszédében újra megerősítette Svédország semlegességét politikáját. „Szállardul elhatároztam — mondotta a király, — hogy mindenkivel fenntartom a baráti kapcsolatokat, lan-kadatlanul folytatom arra irányuló fáradozásaimat, hogy kívül maradjunk a háborún Svédország szabadságának és függetlenségé-

nek teljes fenntartásával.”

A továbbiakban a király kifejezte azt a reményét, hogy a svéd nép elszánt lelkülete és egysége biztosítja majd fáradozásai sikerét. Az európai helyzet megköveteli azt, hogy az ország mind befelé, mind pedig kifelé állandó készenlétben legyen. Végül hangsúlyozta a svéd termelő erők észszerű felhasználásának fontosságát. (MTL)

A romániai német kisebbség vezetője tiltakozott az egypártba való kényszerítés ellen

Bukarest, aug. 2. A román közgazgatás semmi eszköztől nem riad vissza, hogy a Nemzeti Pártba való belépésre kényszerítse a kisebbségeket. A terror olyan félelmetes arányokat ölt, hogy a német kisebbség vezetője, dr. Hans Otto Roth szenátor esütörtökön küldöttséget vezetett Gigurtu miniszterelnökhöz, hogy tiltakozását bejelentse. A miniszterelnök kijelentette, hogy „egyelőre” nem történik semmi bántódásuk azoknak a kisebbségekhez tartozó állami alkalmazottaknak, akik nem léptek be a Nemzeti Pártba. (NST.)

Temesvár, aug. 2. A temesvári görögkeleti román püspökség egyházmegyei tanácsa elhatározta, hogy a püspökség területén jelenleg üresedésben levő 31 lelkészi ál-

lást menekült besszarábiai papokkal tölti be.

A bukovinai metropolita nyilatkozott a lapoknak, hogy az összes egyházi kincseket sikerült Eszék-Bukovinából a megszálló orosz csapatok elől megmenteni.

NAGYVÁRADON MINDEN FEGYVERT BE KELL SZOLGÁLTATNI

Nagyvárad, aug. 2. A nagyvárad-i rendőrség parancsnoka felhívást bocsátott ki, amelynek értelmében augusztus 1-től a nagyvárad-i lakosok fegyverüket kötelesek beszoigáltatni. A beszoigáltatási kötelezettség a vadászfegyverek tulajdonosaira is vonatkozik. — (MTL.)

Gyönyörű programmal várja Budapest a Szent István héten a vidéki látogatók százezreit

A magyar nemzet várakozásteljes napjaiban különös gondossággal készül Budapest az idei Szent István Hét méltó megünneplésére.

Az ünnepségek rendezésében Budapest Székesfőváros viszi a vezető szerepet. A Magyar Vidéki Sajtótudósító munkatársa előtt dr. Markos Béla, a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal igazgatója az idei hét ünnepi műsorát következőkben ismertette.

— Arra törekedünk, hogy az ünnepi hét műsora úgy zenében, mint látványokban egyaránt a magyar eszmék szolgálatában álljon. Tíz napot át reggel, délben, este pompás séta-hangversenyek, térszenék, operakoncertek, s zenés színdarabok művészi gond- dal összeállított műsorában gyönyörködhetünk Budapest legszebb terein, sétányain és ligetiben. A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége augusztus 18-án dalos hangversenyt a főváros minden kerületében, másnap este pedig a Vigadóban tartanak dísz-hangversenyt. Szent István napjának előestéjén fáklás menetel kísért zenés takarodó vonul végig a város főútvonalán, míg István-király hajnalán zenés ébresztő közönl mindenfelé a nemzeti ünnep felvirradtát. Hanguatos újításként szerepel Szent István-nap délutánján a hangszórós gépkocsik hangverseny-közvetítése. Míg az ünnepi estét koronázó ragyogó műsorú tűzijáték közben is odaillő zenekíséret festi majd alá a rakéták ezreinek fellobbanását.

— Ne feledkezzünk meg közben Budapest Szent Istváni kedvencéről a Gyönyörű Párkért látogatók. Ezen-

lül a Bokréta Szövetség Népművészeti Kiállítását rendez a Nemzeti Szalóban, ahol a magyar népművészet legszebb régi és új műveiben gyönyörködhetünk.

— Külön ki kell emelnünk a Nemzeti Lovarda igazgatósága által rendezett ünnepi kavalkadot. A magyar sport eddig sose látott érdekességét seregszemléje lesz ez a nagyszabású díszjáték augusztus 18-án az Újpesti pályán, ahol egyaránt gyönyörködhetünk a magyar atléták küzdeni tudásában, a magyar lovas virtus remek mutatványjaiban és a motoros sport fejlettségében.

— A magyar nép számára is sok látványos akad a margitszigeti ruhabetmutatókon, ahol festői környezetben tekinthetjük meg a mai magyar népdalot.

— Az ünnepi hét felemelő egyházi eseményei és a magasztos Szent Jób-körmenet és diszisztentiszetlet világszó- szóló szépségéről szinte felesleges beszélnünk, hiszen alig akad magyar ember, aki ezt a nemzeti búcsújárást ne látta volna.

A vidékiek ezében is félárú utazást kedvezménytel jöhetnek Budapestre. A Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal (V., Deák Ferenc-utca 2., Telefon: 181-213 és 181-349) gondoskodik arról, hogy még a legszerényebb igényű utas is részánhassa magát az útra, mert kellő számú szükségszállást létesítettünk, de egyébként is éjjel-nappal állandó ügyeletes szolgálatot tartunk fenn a forgalom sima lebonyolítása érdekében.

A Hév-kalauzok helyzete

Nem első esetben hívjuk fel az illetékesek figyelmét a Debreceni Helyi Vasút alkalmazottainak a villamoskalauzoknak és kocsivezetőknek a helyzetére. Ezek a derék, nehéz szolgálatot teljesítő emberek, egyre súlyosabb helyzetbe kerülnek az élelmiszerek drágulása következtében előállított megélhetési viszonyok között és évek óta türellemmel várják, hogy történjen valami érdekükben. Télen-nyáron, forró kánikulában és dermesztő hidegben végzik sok figyelmet, türelmet, önfeláldozást, lelkiismeretességet igénylő munkájukat és egyelőre az a helyzet, hogy még biztatást sem kapnak illetményeik javításával kapcsolatban. A HÉV alkalmazottai várják, hogy illetékes helyről megteremtsék a minimális fizetéseket, s megállapítsák a legkisebb illetményeket náluk is.

Ezután érdemesnek tartjuk néhány adatát rámutatni a Helyi Vasút alkalmazottainak helyzetére. A HÉV kötelezőbe lépő villamoskalauzok és kocsivezetők a társaság szolgálatában első esztendőben hatvan pengő fizetést kapnak nyolcórás munkáért, 8 órán túl 30—36 fillér túlóra díjat számítanak javukra. A fizetés a második esztendőben általában öt pengővel emelkedik, de néha el is marad az emelkedés. Általában három évre történik meg a kinevezés, de van rá eset, hogy 9—10 évre véglegesítik valakit. Egyik sérelemül ezt hangoztatják a villamoskalauzok, hogy nincs meg a rendszer a kinevezéseknél, ha valakinél késik, azt nem hozták az illető tudomására a késedelem okát. A kinevezett már lakbérjárulékot is kap, de csak addig, amíg ténylegesen szolgál. A nyugdíjba ment HÉV kalauz, vagy kocsivezető, nem kap lakbért. Ugyanígy fonákszá a családi pótlék ügye. Minden gyermek után kap a villamoskalauz 5 pengő neveltetési járulékot. Ezt hivatalosan családi pótléknak nevezik, de nem az, mert feleség után egy fillért sem kapnak az alkalmazottak. Szabadnapja a törvényben biztosított néhány napi szabadságon kívül nincsen, az idegőző munkája után a villamoskalauznak. 1933-ig négy szabadnap volt biztosítva havonként, akkor a fizetéscsökkenéssel egyidejűleg elvették ezt is. Ugyancsak sérelmes a csekély fizetés mellett a nyugdíjárulék magas torhe. Hét és fél százalékát a fizetésének adja nyugdíjlevonásba a HÉV kalauz, emellett, amikor kinevezik, levonják részletekben az előző évek nyugdíjbefizetését is, ami mind rendben van, szabályszerű dolog, de kevés fizetésből a betegpénztári levonás mellett még ezt is levéve, marad is valami a család számára meg nem is.

A HÉV kalauzok és kocsivezetők jelentékeny része családostól, több gyermekük van. Nem vitás, hogy a 60—168 pengős fizetésekből, melyekhez hozzájön a túlóra 10—12 pengője, a sokszor 14 órás munkáért, ebből az összegből több tagú családot tartani, élelmezni, s gyermekeket nevelni, szinte lehetetlen. Különösen a bekövetkezett élelmiszerdraágulások mellett. A villamoskalauznak pénzzel kell bánni, a közönséggel szemben udvariasan viselkedni, figyelemmel lenni arra, hogy mindenki megváltotta jegyét, ha kocsivezető akkor éppen emberéletek biztonságára kell ügyelni és Debrecenben alig van kocsivezető, aki néhány emberéletet meg ne mentett volna éberségével... Aki ilyen munkát végez annak kiemelt gondatlanabbá kell tenni az életét. A közönség számtalanszor láthatja, hogy az ebédjét is sietve a villamoson kénytelen elfogyasztani a villamoskalauz, különösen vasárnapokon, amikor a megnagyobbodott forgalom szükségessé teszi a szinte megszakítás nélküli munkát. Ilyen beosztás, elfoglaltság, ennyi éberséget, tapintatot, becsületességet és az embertársai életére való vigyázatot követelő munkát méltányolni kell jobban.

Felhívjuk a HÉV kalauzok és kocsivezetők helyzetére a munkabérmegállapítás kormánybiztosának, de a HÉV igazgatóságának figyelmét is.

Faszéngázzal hajtott autók

A napokban próbálják ki Sohmanek Emil műegyetemi tanár találmányát, a gépkocsit hajtására alkalmas faszéngázmotort. Az új találmány népszerűsítésére nagy mozgalom indult meg. Egy tehergépkocsis motorjának faszéngázra átalakítása kb. 2000 pengőbe kerül.

A francia katonai törvényszék hazaárulásért és szökésért halálra ítélte De Gaulle tábornokot

Bern, augusztus 2. Havas Iroda jelenti Clermont Ferrandból: A XIII. kerületi katonai törvényszék Frere tábornok elnöklésével péntek délelőtt a távollévő De Gaulle tábornokot hazaárulásért, s

a francia állam külső biztonsága ellen elkövetett merényletért és a háborús időkben külföldre való szökésért halálra, katonai lefokozásra és vagyona elkobzására ítélte. (MTI)

Kicsoda és mit művel De Gaulle tábornok

De Gaulle rádióbeszédének sorozatában lázított Londonból a törvényes francia kormány ellen, nemzeti tanácsot alakított, ellenkormányról tárgyalt és meg lehetős önbizalomról tanúszkodó beszédekben hívta fel honfitársait hozzá való csatlakozásra. Ezek a beszédek mind azzal kezdődnek, hogy „én De Gaulle tábornok, lépjek velem érintkezésbe, kövessetek engem, aki szabad akar lenni kövessen engem”, stb.

Kicsoda vajon ez a francia katona, aki ilyen különös szerepben áll az angolok és a francia nép s ezzel együtt az egész világ színe elé?

De Gaulle 1940 júliusáig Franciaországban alig ismerték. Július 6-ig egyszerű kapitány volt a francia hadseregben. Reynaud csinált belőle hírtelen tábornokot s katonai irodájának főnökévé nevezte ki, amikor legutolsó kormányalakítását hajtotta végre. Katonai pályafutásának emelkedését pedig annak az embernek köszönhetjük kit most Londonból érthetetlen rágalommal és lelkisínylésekkel halmozott el: Petain tábornagnak.

Petain ajánlja be szülei kérésére Charles de Gaulle-t a saintcyri katonai iskolába s továbbra is szerető aggodalommal tartja rajta szemét. Mint fiatal alhadnagy, de Gaulle Petain 33. gyalogos hadosztályánál kezdte meg pályafutását. Könnyen hevülő, szangvinikus ember, amellet makacs és konok is.

Egy alkalommal majdnem kizárják a hadseregből, mert megtagadja az egyik feljebbvalója parancsának teljesítését. Petain az atyai jóbarát közbenjárására az ügy elsimul, de a fiatal hadnagyot áthelyezik egy távoli garnizonba.

A világháborúban az első naptól kezdve részt vesz, augusztus közepén megszebesült a dinanti-csatában. 1915-ben részt vesz Verdun védelmében, itt ismét Petain oldalán harcol, de akkor a viszony már igen megromlott köztük. 1916 márciusában de Gaulle kapitány Douaumont környékén német fogságba esik s így végleg kikapcsolódik a nagy mérközésből. 1919 elején tér haza Franciaországba. Újból katonai szolgálatba lép s hogy magára vonja a figyelmet, lázas buzgalommal dolgozik a különböző katonai szakfolyóiratokban. 1924-ben bejut a vezérkari iskolába, (ottani megjelöléssel: hadiskolába), kitüntetéssel elvégzi s előbb a rajnai hadseregénél, majd Petain seregénél lesz a vezérkar tagja. 1927 végén közel-keletre, Beyruthba küldik, az ottani haderő vezérkarához. De Gaulle mellőzésnek érzi ezt a küldetést, azt hiszi,

el akarják távolítani, féltékenyek reá! Fogcsikorgatva megy Szíriába és mindent elkövet, hogy minél hamarabb visszakérülhessen az anyaországba.

Az kétségtelen, hogy már ebben az időben ama kevesek közé tartozott, kik erősen sürgetik és követelik a haderő megfelelő kiépítését s ezért küzd, harcol, kapactál cikkekben, könyvekben De katonakörökben de Gaulle egyénisége meglehetősen népszerűtlen, önmagát túlbecsülőnek és rendkívül becsúgyónak tartják és jóslatait, kitöréseit éppen ezért fölünyesen megmosolyogják. Amikor Beyruthból néhány év múlva visszakérül az anyaországba, még nagyobb hévvel veti rá magát kedvenc témájára. Kapóra jön neki, hogy sikerül bejutnia a legfelsőbb védelmi tanácsba, melynek titkára lesz. Végre megfelelő szerephez és munkakörhöz jut, de elgondolását itt sem tudja megvalósítani, legalább is nem olyan mértékben, ahogyan szeretné. Ezért újból mellőzöttségéről panaszkodik és gyakran természetesen mindenütt ellenséget szimatol.

Már-már arra gondol, hogy nyugdíjba vonul, amikor kitér az 1939 szeptember 2-iki háború. Charles de Gaulle ekkor mindössze 49 éves s az egyik tankzedre parancsnoka.

Kezdetől fogva a főhadiszálláson, Gamm környezetében dolgozik. Amikor a Daladier-vonal ismeretes áttörése bekövetkezik s a német véderő fölünye mind nyomasztóbb lesz, de Gaulle Párisba hívja Reynaud és rábizza katonai irodájának vezetését, azonkívül a hadügyminiszterium államtitkári állásának vezetését is. Petain tanácsolja ezt a lépést a kormányelnöknek, használja fel de Gaulle képességeit, kielégítetlen becsúgyát, mutassa meg, hogy mire képes elméleti törekvései után. De Gaulle rövid uton Reynaud tábornokká is kinevezi és az újdonsült tábornok határtalan ambícióval kezd munkához. De már néhány nap múlva neki is menekülni kell. Noha azelőtt a leglemondóbban nyilatkozott a harc kimeneteléről, most ő az egyik leglelkesebb híve az utolsó csepp véréig való harcnak. — Reynaud lemondása után is követi s vele repül Londonba s hazája törvényes kormányával szembekeverülve hirdette a harcot Franciaország „megmentéséért”. Nem kerülte el sorsát, bár a halálos ítéletet egyelőre nem lehet végrehajtani, miután de Gaulle Londonban van. A lefokozás révén azonban megszünt a francia hadsereg tagja lenni.

„Ujjáépült a nemzet áldozatkészségéből”

Az országos árvízvédelmi kormánybiztoság országsszerte építeti az árvíz-károsultak új hajlékait.

Tegnap délelőtt nagy csomagot kapott az árvízvédelmi kormánybiztoság: az egyik majolikagyár három kilogram súlyú, mintegy 45—50 cm amérőjű kőralakú minta majolikatáblákat küldött, amelyekkel emlékeztetőül megjelölnék majd az országos árvízgyűjtésből felépített új házakat. Az

emléktáblák színes zománc reliefben egy árvízről megrongált, rogyadozó kas parasztházat, fölötté pedig az adakozásból épített tágas, modern, mégis ízig-veig magyar új házat ábrázolnak. Kétoldalt egy-egy tulipán díszíti a relief-képet.

Az árvízi házakra tervezett majolika emléktábla körirata a következő: „Ujjáépült a nemzet áldozatkészségéből — 1940.”

Sírba vitte titkát a bankrabló

Pénteken reggel a budapesti rabkórházban meghalt vérmérgezés következtében Ronskievics Viglasz Dezső rovtomultú villany-szerelő. Az elhalt a bűnözők világának ismert alakja volt, rettegett betörő, aki sok munkát adott éveken át a rendőrségnek. Őt gyanúsították a Fő uccai ismert bankrablás elkövetésével és elfogása után beismerő vallomást tett. Később az ügyességen visszavonta vallomását és azt hangoztatta, hogy csak feltűnési vágyból vál-

lalta magára a rendőrségen a rablást.

Ronskievics elfogatása annak idején kalandos körülmények között történt, az Üllői úton falbotás közben érték tetten. Fegyvert rántott a rendőrré, aki azonban kiütözték kezéből és elfogta. Megmotozásakor egy naplót találtak a jó családból való betörőnél, amelyben kalandos életét írta le.

A Fő uccai bankrablás ügyében főtagyalásra már nem kerülhetett sor, mert Ronskievics súlyosan

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

megbetegedett, rabkórházba került, ahol meghalt és így sírba vitte titkát, hogy ő követő-e a Fő uccai bankrablást?

Nincs lakás Debrecenben a sokgyermekes családoknak

Panasszal teli levelet hozott a szerkesztőségi posta. A levél írója keserű kifakadásokkal teli sorban írja, hogy mindenféle az egyke elleni harcot hangoztatják, ugyanakkor azonban a sokgyermekes családok nem kapnak elhelyezkedést Debrecenben, ahol meghúznák magukat és hajlékot találna életük.

„Én és többgyermekes ismerőseim — írja —, hónapok óta járjuk a várost és sehol nem kapunk lakást. Mindenféle zárt ajtókra találunk, első sorban azért, mert gyermekeink vannak, másodsor azért, mert önálló iparosok vagyunk és nem fixfizetésűek. Minket, akik a legnagyobb anyagi gondok között 3—5 gyermeket nevelünk, nem akarnak befogadni sehol. Május óta keresek állandóan lakást, de az első kérdés, mely felém mered mindenütt az, hogy van-e gyerek?”

Azt kérem többek nevében, hogy szíveskedjen a Szerkesztő Úr ezt a panaszt b. lapjában közzétenni és kérjük az illetékes hatóságokat erélyes intézkedés megtételére, azok ellen, akik nem becsülik meg a magyar életet, magyar gyermeket és nem akarnak számukra hajlékot adni.”

Hazafias tisztelettel:

Egy többgyermekes apa.

Búza helyett jövedelmezőbb ipari növények termesztését ajánlja a termelési kormánybiztoság

A földművelésügyi minisztérium kebelében működő termelési kormánybiztoság igyekszik felvilágosítani a gazdaközönséget, hogy nagyon sok olyan növény van, amely megfelelő vidékeken több jövedelmet biztosít, mint a búza termesztése. Épp ezért a termelő közönséget arra szeretnék rávezetni, hogy egyes termények helyett olyanok termesztésére térjen át, amelyek biztosítják a magasabb bevételi lehetőséget. Egyes búzatermő területeken nagyobb jövedelmet hozna ipari nyersanyagokat szolgáltató olajmagvas, vagy ruhaanyagkészítéshez fontos rostnövények termesztése.

Mi az „ötödik hadoszlop”

Sokan használják ezt a kifejezést „ötödik hadoszlop”. Most egy külföldi lap nyomán a sajtóban elterjedt a kifejezés magyarázata. Eszerint Franco tábornok, amikor Madrid ostromára készült, elrendelte csapatait és négy hadoszlopnak kellett a támadást megindítania a város körzetének négy különböző pontjáról. A hadi megbeszélésen egy tábornok azt a megjegyzést tette, hogy a hadoszlop talán kevés lesz a támadásra. Erre Franco megjegyezte, hogy tulajdonképpen nem négy hadoszlopa van, mert mellette még harcolni az ötödik hadoszlop is. Franco ezzel azokra a hívekre gondolt, akik a vörösuralom alatt Madridban éltek, de akik harc esetén készek majd belülről támogatni Francoék felszabadító hadműveletét. Azóta nevezik azokat az erőket, amelyek nem léphetnek fel nyilvánosan de végső harc esetén küzdök egyikéhez csatlakozniak, ötödik hadoszlopaak. A kifejezést átvették a belpolitikai harcok vezére is anélkül, hogy a közönség nagyrésze megértette volna a donnai kijelentéseket, hogy majd ott lesz az ötödik hadoszlop is.

BARLAY CIRKUSZ Csak felnőtteknek! Ma fél 7 és 9 órakor
GYŐZDELMES JAPÁN a METEOR mozgóban. Holnap: Hölgyek előnyben

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 16.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július
27-én reggel 8-tól, aug. 3. reggel 8-ig:
„Megváltó” Piac uca 18., telefon:
14-69. sz. — „Muraközy” Piac uca
72. sz., telefon: 13-30. — „Boeskay”
Cegléd uca 22. telefon: 29-14. —
„Csokonay”, Mester uca 43., telefon:
10-15. szám. — „Árpád fejedelem”
Csapókeret, Jánossy uca 44. szám.

Hősök naplója

— 1917 augusztus 3. Nagybani Baló
Benjámint, volt debreceni 2. honvéd huszárezredbeli főhadnagy, 1917 augusztus elején a Bukovina visszafoglalására megindult hadműveletnél kiválóan ön feloldozó és vitéz magatartásról tett tanúságot. Augusztus 3-án a Kimpolung környéki D Socolui magaslat ellen intézett támadásnál az oroszok az 1. létező balszárnyát már majdnem átkarolták, midőn Baló főhadnagy tartalékot képező századával saját elhatározásából az ellenséget oldalba és hátba támadta és visszavetette. Ezzel nagyban elősegítette az ezred harcának győzelmes befejezését. Ez a világháború folyamán a főzónában teljesített szolgálataért hét kitüntetés nyert, ez alkalommal a 3. osztályú Vaskoronarendet vívta ki magának.

— Vasárnapi istentiszteletti rend a református templomban: Nagytombomban délelőtt 10 órakor D dr Révész Imre, délután 5 órakor Kiss István. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Sipoos Imre, délután 6 órakor Juhász Sándor. — délelőtt 11 órakor dr Erdei Mihály. — Kossut huccai templomban délelőtt 10 órakor dr Bartha Tibor, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár-teri templomban délelőtt 9 órakor Kozlováry Kiss László, délután 4 órakor Kocz Zoltán. — Ispottályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Lajos. — Árpád-teri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi L., délután 6 órakor Fentős Tibor. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz J. Csapókereti templomban délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Balogh József. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Kiss István. — Teglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Pál Antal, délután 4 órakor Pál Antal. — Reménység Háza (Böszörményi út 60.) délután félhárom órakor Benkő Károly. Egyeken délután 3 órakor Sipoos Imre. Wolaiffka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Hármashegy délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. — Lukaháza délelőtt 3 órakor vitéz Szabó Endre. — Ondód I. Kádár dűlő délelőtt 10 órakor Rápoly Árpád.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László tb. esperes-lelkész. — Este félhét órakor evangélikus szóránystistentisztelet H. Szoboszlón a diakonissza-állomás épületében, az evangélikus fűrdővendégek és szóránystentisztelet. Prédikál: Krescsák Kálmán segédlelkész.

— A római katolikus templomban rendes vasárnapi szentmisserend. — A lelkész beosztást ma állapítják meg.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola. Délután 6—8 óráig prédikáció, és úrvacsoraosztás. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig prédikáció. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

x Naményi Gyorsíró Iskola átköltözött Batthyány uca 1. szám alá. — Új tanfolyamok.

— Feloszlik a jugoszláv szabadkőművesség. A miniszterelnök július 30-iki hatállyal elrendelte a szabadkőművespáholyok összejöveteleinek megszüntetését. Ennek következtében a Jugoszlavia nevű nagypáholy elhatározta, hogy megszünteti úgy a maga, mint fiókjai tevékenységét.

— Egész Szlovákiában bezárták a zsidó szállókat és vendéglőket a belügyminiszternek a zsidók tevékenységének korlátozásáról szóló rendelete értelmében.

— Balatonfüredre megérkeztek a güejei sokgyermekes telepesek, a balatonfüredi munkáshiány megszüntetésére. A telepesek jó dologidőben van úgy, hogy 10 pengő napszámot is megkeresnek.

— Gombamérgezésben meghalt négy cigánygyermek Kisbellek községben. A négy fiú hét, öt, három és két éves volt.

— Hősies Bulgáriában. Nyugat-Bulgárián az utolsó két napon erős hideghullám vonult át. A hegyeken hó esett és a magasabbban fekvő részeket vastag hóréteg borítja.

— Az új német követ Pozsonyban. Von Killinger, az új német követ Pozsonyba érkezett, hogy átvegye hivatalát.

— Gépkoocszerencsétlenség érte gróf Chambrun volt római követet. A volt római francia követ autója Versaillesben egy fának futott. A gróf karja eltörtött, a grófné arcán sebesült meg.

— Két milliárd frank hitelt bocsátottak a francia mezőgazdaság rendelkezésére abból a célból, hogy az aratási munkákat lehetővé tegyék.

— Egy tanító halálát kerékpár-útja. Szovát Péter 37 éves tardi tanító kerékpáron haladt Tardról Miskolcra fel. Emőd táján egy tyúk szaladt elébe. Szovát Péter ki akarta kerülni az akadályt, de a tyúk szárnya beleakadt a kerékpár kullójába. A tyúk így borzalmas szerencsétlenség okozója lett. A tanító a betonútra zuhant, koponyaalapi törést, agyrázkódást és belső vérzést szenvedett. A súlyosan sérült embert egy autó szállította be a miskolci Erzsébet-kórházba, de ott már nem segíthettek rajta. Hazavitték falujába, Tardra, ahol meghalt.

— 75 éves a budapesti Állatkert. Az Állatkertet annakidején széleskörű propagandával állították fel és különösen Gerenday egyetemi professzor agítást a létesítés fontosságára mellett.

— Kisipari statisztikai felvételt készít elő a kormány. A terv azt célozza, hogy az illetékes hatóságok megismerjék az ország különböző vidékein a kisiparosság életviszonyait.

— Huszonöt ezer felvidéki és kárpátaljai diák megy az év folyamán Budapestre. A tanulmányút célja a magyar főváros megismertetése.

— Ifjúsági csoportokat állít fel Franciaországban a családügyi miniszter azokból a katonai szolgálat alól felmentett fiatalemberekből, akiket a francia összeomlást megelőző héten hívtak zászlók alá.

— Betiltottak tíz román folyóiratot. A bukaresti cenzurahivatal betiltotta tíz időközi folyóirat és Románia legnagyobb sportlapjának, a „Gazeta Sporturilor”-nek megjelenését.

— Emlékművet állítanak Gogának. A román munkügyi miniszterium rendelkezési alapjából ötszáz ezer lejt adtak a felállítandó emlékmű költségeire.

— Sanghájban lelőtték a fehér-oroszok vezetőjét, Metzler. A tettesek, akik a merényletet elköveték és több lövéssel meggyilkolták Metzler, elmenekültek.

— Az arkmánybiztos ellenőrzési vendéglői és kávéházi menük adagolását. Az ellenőrzés már a legközelebbi napokban megkezdődik.

— Besurranó tolvajok garázdálkodnak az utóbbi időkben a debreceni üzletekben. A tegnapi napon is Goldberger Sámuel, Halköz 1. szám alatt levő húscsarnokába beosont ismeretlen tettes, míg egy percre a raktárba ment a tulajdonos és a nyitva hagyott fiókból 15 pengőt elvitt. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Abiakon behajolva elloptak egy értékes órát és kézimunkapárnat. — Thorma Zsuzsanna, Ótmalom uca 9. szám alatti lakostól. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— A kukoricahaj feldolgozására kétszáz személyt foglalkoztató házi ipari telepet létesítettek Hódmezővásárhelyen. Szövetkezeti alapon dolgoztatják fel és értékesítik a Vásárhelyen hatalmas mennyiségben található kukoricahaját.

— Másfélmillió dollár utiköltséggel szállítattja a Federal Reserve Bank földalatti pánclhelyiségeiben felhalmozott 5 milliárd dollár értékű aranyat az amerikai pénzügyminiszter a Knox-erőd páncltermeibe. A nagy aranyárakat következtében ugyanis az eddigi páncltermek szűknek bizonyultak.

— Milánóban elkobozták az ellenséges alattvalók bankbetétjeit a milánói prefekturának most kibocsátott és az Olaszországgal ellenséges viszonyban álló országok alattvalóinak vagyonával kapcsolatos rendelkezése alapján.

— Svéd középiskolai igazgató Debrecenben és a Hortobágyon. A napokban Debrecenbe érkezett Kerstin Palmer svéd középiskolai igazgató, aki nyári szabadságát keleteurópai tanulmányútra használta fel. Megtekintette Debrecen és a Hortobágy nevezetességeit és annyira megtetszett neki Debrecen, hogy néhány napra tervezett tartózkodását meghosszabítva, vasárnapig itt marad.

x Figyelem Monoki Mihály festőmester lakását 1-től Könyök-utca 1. sz. alá helyezte át.

— 125.000 dollár az európai gyermekekről való gondoskodásra. Roosevelt elnök 125.000 dollár engedélyezését kérte a kongresszustól, hogy gondoskodhassanak az Európából menekült gyermekek költségeinek fedezéséről.

— 6950 áttérés történt Budapesten egy év alatt. Az elhagyott hitfeleköztek között az izraelita szerepel 88 százalékkal.

— A kereső nők 56 százaléka hajadon Budapesten, 22 százalék férjezet. 16,8 százalék özvegy és 5,2 százalék elvált.

— A hosszantartó bélhurutok, a vastagbél bántalmak és a végbél megbetegedések kezelésében a természetes Ferenc József keserűvíz reggelenként éhgyomorra egy pohárral bevéve — sok esetben rendkívül jótévő hashajtó. Kérdezze meg orvosát!

— 1891 házasságból, melyet felbontottak Budapestben gyermektelen volt 1235. Huszonötévnél hosszabb tartamu házasságot 45-en bontottak fel.

— 1914-ben a haretőn elvesztette — 1940-ben egy katona megaláta. Egy német katona a Somme folyó mentén fekvő Dompieres városában egy zsebórát talált. Tüzetesebb vizsgálat után az óra fedőlapján Bernhard Schmidt, Erkheim 1907. feliratot talált. A becsületes megtaláló azonnal jelentést tett Erkheim polgármesternek. Itt azután kiderült, hogy a talált tárgyát gazdája a világháború idején 1914-ben mint tűzér a sommei harcok során elvesztette. Külön érdekessége az esetnek, hogy a német katona az órát egy francia gyártmányú óratokban találta meg, jelölül annak, hogy 25 éven keresztül francia szolgálatban állott. Az óra most azután ismét visszakérült régi gazdájához.

— Négylábú csirke kölesén. Lőcsy Jánosné, kölcsei asszony kotlója négylábú csirkét költött ki. A csirke él és nagy vígan kapargál mind a négy lábával. A lábak fejlettek és egyenlőek. A csoda-csirkét a tiszaujváki állatorvos vette meg és felneveli a ritka csirkét.

Magyarok!

Megharsant az ősi kürt. Halljátok, Magyarok? Megindult a történelem. Zajtól Európát halott fehéren. Vízik béke-kezek a vérzapor. Után nagy kovácsolásra.

Nem látjátok a bérc-óriások Száguldó hőseit? — Kiáltásukra Most rázza le rongyait s glóriába Öltözik a Magyar Test. Hiába Minden ravatal. — Tatárvez,

Mohács. Tizennégy után győzni fog, Mert győzni akar a magyar! — Szent István, László, Nagy Lajos és Mátyás a vártán Te Szent Jobb, vitéz Kard, három tenger

Hatalmas Igazság, dicső

Egységbe vonjátok a magyart! Most Kezdődik a nagy aratás. Előre Hát! A Tátra, havas Hargiták fénye Kibontott Horthy-lobogókra süit. Itt a magyar lakodalom.

Miklós Andor.

— Az ungvári lengyel konzulátuson az elmúlt napokban megkezdtek a költözködést. A berendezés nagyobb részét még a mai nap folyamán elszállítják, a konzulátus tisztikara és a főkonzul valószínűleg augusztus nyolcadikán hagyja el Ungvárt.

— Francia kormány Amerikától kér élelmiszert? A Newyork Post azt írja, hogy a vichy kormány az amerikai államoktól akar élelmiszert és fűtőanyagot kérni olyan képpen, hogy a szállítandó készletek árát hosszulejratú hitel alapján törleszti. A Newyork Post tiltakozik a vichy kormány esetleges kérésének teljesítése ellen, azaz az indokolással, hogy a fűtőanyag és élelmiszer háború idején hadianyagnak számít.

— Több bombamerénylet történt az Irország és Anglia között közlekedő hajókon az utóbbi időben. Az egyik hajó fedélzetén, amelyik Anglia északnyugati partja felé haladt, bombarobbanás következtében óriási tűz tört ki. Több hajó sietett a segítségére csak megfeszített erővel tudták eloltani. Az egyik postahajó raktárhelyiségében pedig a matrózok találtak még fel nem robbant bombát. Ezt idejében ártalmatlanná tudták tenni. Londonban azt hiszik, hogy az IRA követte el a merényleteket — jelenti a „Messaggero” Bernből.

x Dr Epstein Sándor belgyógyász rendelését ismét megkezdte. — Piac-utca 59.

— Szófiában, a bolgár fővárosban nagy tűz pusztított. Szófia legrégibb színháza, az úgynevezett reneszánsz-színház a tűz martalékává lett. A színház harmadik emeletéről, drámai jelenetek között, öntudatlan állapotban mentettek meg három embert, akik ott töltötték az éjszakát. A tűz okát nem sikerült felderíteni, de azt gyanítják, hogy az a három hajléktalan, akik a színház szalónjában töltötték az éjszakát, idézte elő gondatlanság következtében a tüzet. A három megmentett elbeszélte ugyanis, hogy rajtuk kívül az alsó szalónban még három hajléktalan aludt. A kárt hárommillió lévára becsülik.

— Szobrot állítanak Balbo tábornagnak. Az olasz hadirokkanak nemzeti szövetsége elhatározta, hogy a szövetség római anyaházában felállítja a hősi halált halt Italo Balbo marsall, a fasizmus quadrumvirjének mellszobrát.

— Betlehem-i barlang épül Budapestben. A Heinrich István uca 5. sz. alatti szentföldi ferencendi zárda ősparkjában felállítják a betlehem-i barlangot és Keresztelő Szent János születési helyének mását. A betlehem-i barlang alapkövét augusztus 4-én, vasárnap fogja elhelyezni ünnepélyes keretek között P. Uzdóczy Zdravec István püspök.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Augusztus 3., este: Cirkuszhercegnő.
Augusztus 4., délután Nótás kapitány.
Augusztus 4., este: Mosolyország.
A délutáni előadások 4., az esti előadások negyed 9 órákor kezdődnek.

Nótás kapitány

Az Unger-társulat előadása a Csokonai Színházban.

Igazi forrásikerű, tapsviharos színházi este keretében kezdte meg Beleznay Unger István társulata kéthetes debreceni szezonját. „Nótás kapitány”, Farkas operett, a régi siker hangján szól a szívekhez, az elsősorú művészekből álló társulat minden tekintetben tökéletes előadást produkált és a közönség sok tapssal, vastappsal, szeretettel fogadta kedvenceit. Zsúfolt nézőtér ünnepelte a kitűnő szereplőket.

B. Unger István finom ötletekkel átszőtt művészi rendezése volt az előadás egyik főértéke. Színes, mozgalmassággal, intimhatású duettel, egyaránt elsősorúak voltak. Mint főszereplő pedig annyi művészettel, pompásan csengő hanggal, férfias alakításban vitél színpadra a „nótás kapitány” alakját, hogy teljes mértékben megismételtesztendőkkel ez előtt aratott nagy sikert. Radnóthy Éva kultúrált, szép hangja közvetlen egyéni bájjal átszőtt játéka, Hortobágyi Artúr ragyogó figurája, Jurik Ica pompás tehetsége, remek táncos, Szokoly Gyula izes közönségszárja, Kormos Ferenc gazdagon áradó humora, Szabó László markáns egyéni játéka, Nagy Csilla eredeti tehetsége nagy sikert arattak és az előadás főértékét jelentették. Rokonszenves, kitűnő színész Molnár Iván, Szép, Szitay, Pagonyi, Lippay, Balogh, Krémer Böske és Gál Manca, jól egészítették ki az együttest. Dörner Lajos kitűnően dirigálta a zenekart.

Előadás előtt Dörner Lajos karnagy vezényletével eljátszott „Nyitány” után szótment a függöny és a színpadon felsorakozott társulat előtt Beleznay Unger István igazgató köszöntötte megkapó szép beszédben a debreceni közönséget. A beszéd végzetével felcsendültek a Himnusz fenséges akkordjai majd U. Kováts Terus szavalt a mély átfrissüléssel, tomboló tapsvihartól kísért „Erdély” c. szép, hatásos költeményt. Mára az egész előadás ritkán látott szép forró estét jelentett és számtalanszor felzúgó taps bizonyította, hogy az Unger-társulat ismét meghódította a közönséget.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma szombaton kezd meg kétnapos vendégszolgát Szücs László, a nagykir. Opera v. tagja, a „Cirkuszhercegnő” c. gyönyörű Kálmán operettben, amelynek parádés előadása az Unger-társulat valamennyi kedvencének feltevével kerül színre. Az előadás érdekessége, hogy a zenekart maga B. Unger igazgató vezényli. Rendes nyári helyyarak!

Vasárnap délután ismét a Nótás kapitány kerül színre s így mindazoknak, akik a megnyitói előadásra nem kaptak jegyet, alkalmuk lesz gyönyörködni ebben a szép régi huszároperettben. — Előadás előtt U. Kováts Terus elmondja saját szerzeményű „Erdély” című versét.

Vasárnap este Lohár örökszép nagy operettje van műsorban, a „Mosolyország” szintén Szücs László vendégszolgával. A többi szerepekben: Radnóthy Éva, Jurik Ica, Szokoly, Szabó, Kormos, Hortobágyi lépnek fel. Siessen jegyét biztosítani!

Hétfőn nagy napja lesz a Csokonai Színháznak. Dayka Margit, a Nemzeti Színház tagja és a magyar filmek nagy művésznője egyetlen és legelső debreceni fellépésével a „Csavargó” c. mulatságos táncos-operett kerül felújításra.

Színházi kistükör:

„MINDEN JEGY ELKELT”. Ez az utóbbi időben ritkán látott tábla jelent meg teljes 24 órával a Nótás kapitány előadása előtt, mellyel Beleznay Unger István társulata megnyitotta a debreceni szezonját. Ha ehhez hozzávesszük, hogy már a Szücs-estekre is állg kapható jegy, sőt Dayka Margit egyetlen fellépésére is állandó ostrom alatt áll a színház pénztár, nyugodtan állíthatjuk, hogy az Unger-társulat régen nem tapasztalt nagy siker minden előjével kezdő szezonját.

SZILASSY LÁSZLÓT is fellépteti B. Unger István a vendégszolgák során. A kitűnő művész, aki Debrecenből került a fővárosba, a jövő hét utolsó három napján játssza a „Fenséges szerelem” c. operettben. Tehát a vendégszereplők előkelő névsora: Szücs László, Dayka Margit, Sz. Patkós Irma és Lázár Mária után Szilassy Lászlóval bővült.

— Amor az autóban címmel olasz film kerül a magyar közönség elé a most megnyitól új moziszezonban, a Fórum filmszínházban. Az Erdélyi filmkölcsönző vállalat révén jutott ez a pompás olasz vígjáték Budapestre mely bizonyosságot tesz az olasz filmgyártás magas színvonaláról. A mulatságos, s fordulatos, sokszor izgalmas olasz film magában egyesíti a legjobb amerikai filmek gyors tempóját és a francia filmek szellemességét. Egy kis Topolino körül kerétkétféle sokrétű bonyodalom bő alkalmat ad De Siccanak, a legnépszerűbb olasz vígjátékszínésznek arra, hogy a közönséget állandóan kacagásban tartsa. A magyar közönség az első olasz vígjátékfilmet nagy tetszéssel fogadta.

— Mindenki mást szeret című nagy sikerű regény filmváltozatának forgatását kezdték meg a Hunniában ezen a héten. A kitűnő író, Thury Lajos maga készítette regényéből a forgatókönyvet. A MIF produkciójában és Balogh Béla rendezésében készül az új film, melynek főszerepét Uray Tivadar s a tavaly felfedezett új női sztár Szilágyi Szabó Eszter játssza. Az érdekes filmregényben Pethes, Maklár, vitéz Garamszeghy és egy új fiatal tehetség, Halász Géza kapott még fontosabb szerepet.

— A Budapesti Közlöny szombati száma közli az iparügyi miniszternek az olajos magvakra és az azokból előállított olajokra vonatkozó két rendeletét. Az egyik rendelet az öt mázsát meghaladó, már meglevő lenmag, napraforgómag, repcemag, szólyabab s tök mag készleteknek 8 nap alatt az ipari anyaggyártáshoz szükséges olaj s zsíradék ipari hatóságához, Budapest, V. Zrínyi uca 12. szám alá való bejelentését rendeli el és e készletek igénybevételére ad lehetőséget. A másik rendelet az olajos magvak és az azokból előállított olajok forgalmát szabályozza, nagy részben a múlt évben kiadott s most hatályon kívül helyezett 62.300—1939 Ip. M. sz. rendeletben foglaltakhoz hasonlóan. — Leglényegesebb újítása a rendeletnek az, hogy olajos magvak általában csak a Futura vásárolhat. Rajta kívül csak az, akinek ilyen magvak vásárlására és olaj s zsíradék ipari bizottság engedélyt ad. Lényeges új rendelkezése a rendeletnek az is, hogy olajos magnak bérben való feldolgozását (vámörlesztést) csak olyan olajtűk vállalatok el, amelyek erre engedélyt kaptak és ezek is csak akkor, ha a megrendelő közszéki előjárásügyi bizonyítvánnyal igazolja, hogy az olajosmag saját termése és az abból előállítandó olaj saját háztartása vagy gazdasági szükségletét meg nem haladja.

— Okmánygyárat rendezett be egy kárpitossegéd. Méhes Zoltán budapesti kárpitossegédről hírdült, hogy pénzért hamis okmányokat készít. A lakásán kész nyomdát, hatósági címeres bélyegző és közokiratokról szóló blankettákat is találtak. A törvényes közokirathamisításért hététhónapi börtönrre ítélte. A tábla egy évre emelte fel a büntetést, ezt az ítéletet most jogerőre emelte a kúria.

— Megkerült az eltűnt Steier Viktor 14 éves kislány, Kar-utcai lakos, aki még július 24-én elment hazulról és azóta nyoma veszett. A tegnapi napon Budapestről levelet írt szüleinek, melyben közölte, hogy állás után nézett a fővárosban és nincsen semmi baja.

— Feltörték Siket Gyuláné piaciárúsnak a raktárát, mely a Csapó uca 31. szám alatt van. A pincehelyiségben, ahol ez a raktár van, egy sátorlap és néhány zsák volt és így a kár csupán harminc pengőre tehető. A károsult jelentést tett a rendőrségen.

— Rozsdás magyar címer a kolozsvári ház falán... Kondor István szatmári lakost a kolozsvári katonai törvénytörés ezer lelt pénzbüntetésre ítélte, mert a háza falán egy magyar biztosítási intézet régi, rozsdás tábláskáját találták meg. A biztosító táblán még rajta volt a magyar címer.

100 millió bushell kanadai búzát vásárol Anglia

London, augusztus 2. (Reuter): Az élelmezési miniszter a kanadai gabona-bizottsággal szerződést kötött 100 millió bushell kanadai búza vásárlására. — Uyen nagyarányú vásárlás még nem történt. A vásárolt mennyiséget 1941 július elsejéig le kell szállítani.

Finnországban beittolták a gyűléseket és tüntetéseket

Helsinki, augusztus 2. (Német TI) A szabadtéri gyűléseket és tüntető felvonulásokat azonnali hatállyal beittolták. Zárthelyi vagy szabadtéri gyűlések tartásához a belügyminiszterium jóváhagyása szükséges. (MTI)

A japán hajóhadat összevonták Indokina előtt

Tokio, augusztus 2. A japán hajóhadat Hainan szigete és a Tinking-ööl közelében összevonták. Formosából nagyszámban érkeznek japán csapatok Dél-Kínába.

A „Nisi-Nisi” megállapítja, hogy a Csendes-óceán déli részére irányuló japán politikát haladéktalanul meg akarják valósítani. Nippon éppen ezért megbeszéléseket kezd Németországgal, Olaszországgal és az USA-val.

A japán sajtó feltűnően éles hangnemben kezeli az angolokkal folyó vitát. Az Asahi Sinbun odáig megy, hogy az angol nagykövetséget a brit „kém-szervezet fészékének” minősíti.

A stefani iroda tokiói jelentése szerint a japán hajóhadat Hainan sziget közelében vonták össze. Osumi tengerre a hírek szerint Hainanbe utazott, hogy onnan irányítsa az Indokina elleni hadműveleteket.

— Négy emberhalált okozott a veszett farkas. A romániai Ostra község tizenhat lakosát megtámadta és összeharapdálta egy veszett farkas, melyt csak nagy hajszja után tudtak agyonlőni. A megmart embereket a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították. Az első nap hárman meghaltak, a negyedik áldozat a közszéki bíró 12 éves kislánya, most szenvedett ki. A temetésen jelen volt a veszett farkas által megmart többi ember is.

— Kelen János Nurmi idejénél jobb időt futott és negyedik lett Helsinkiben. Helsinkiben Kelen János a világ legjobb hosszútáv-futójával vette fel a küzdelmet az olimpiai stadionban. Bár a negyedik helyen végzett, mégis teljesítménye túlszárnyalta a legvérmesebb reményeket is, mert 14.23-ra javítva az 500-es csúcsot, örkezett a célba Helström, Pecuri és Toumum után. Ötödik volt Järvinen.

— Bonyodalom Radics Antal hagyatéka körül. Radics Antalnak, Radics István fivérének hagyatéka körül per megindulását várják Zágrábban. A legfiatalabb Radics-fivér megjelent a közjegyző előtt és bejelentette igényét Radics Antal hagyatékára, amely a többi között 10 millió dinár értékű kladói jogból áll. Nagy érdeklődéssel várják sor kerül-e a hagyaték perre. Per esetén kétféle dinár illetéket kellene fizetni.

Gyászroval

Sólyom Sándorné sz. Szentessi Eszter MÁV főraktárnok neje elhunyt. Temetése vasárnap délután félnegy órákor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. — Lakás: K. Tóth uca 23. szám. Gebauer-cég rendezi.

Csomós János temetése vasárnap délután félhat órákor lesz a Köztemető 2. B. terméből. Lakás: Teleki uca 9. sz. Gebauer-cég rendezi.

Időjárás

A hideg sarkvidéki eredetű levegő beáramlása hazánkba a pénteki nap folyamán változatlan erővel tartott és ismét jóval hidegebb volt, mint az év-szaknak megfelelő időjárás. A felmelegedés a 21 fokot sem haladta meg, de sok helyen még 20 fokot sem ért el. — Szegeden csak 18 fokot mértek. Debrecenben este +15 fok volt.

Jóslás: Északi, északkeleti szél, változó felhőzet, több helyen záporos, esetleg zivatar, erős éjszakai lehűlés, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

1940 augusztus 3., szombat 7

Megkezdődik a nagy felelősségre vonás Franciaországban

Bern, aug. 2. A francia hivatalos közlönyben újabb rendelet jelent meg. A rendelet szerint az állami ítélszék augusztus 8-tól kezdődően tárgyalásokat folytat le. Az ítélet-hozatal a következő személyekre terjed ki:

1. Az 1940. évi július 30-án hozott törvény első cikkelyében említett egyénekre, akik még el nem évült bünt vagy vétkeket követtek el és hivatali kötelességeiket nem látták el kifogástalanul. Tekintetbe jönnek mindazok az 1939 szeptember 4-e előtt elkövetett cselekmények, amelyeknek részük volt a békeállapottól a hadiállapotba való rátérésre és mindama más cselekmények, amelyek az így előállított helyzet következményeit súlyosbítták. 2. Mindama személyekre, akik a fenti cselekményekkel kapcsolatban az állam biztonsága ellen elkövetett merényletben véleseknek találtak.

Hír a pápa békeakciójáról

Belgrád, aug. 2. A „Vreme” jelentő Rómából, hogy ott az a hír járja, hogy egy újabb békeakció áll küszöbön a Szentatya részéről. E hír szerint a pápa békejavaslatot dolgoz ki a tengelyhatalmak és Anglia számára. A javaslatot Godolfin vatikáni angol követ viszi Londonba. A békejavaslat tartalmáról eddig még semmit sem lehet tudni.

Olasz politikai körökben a hírt még nem erősítették meg. (st)

Duff-Cooper „szuglászó oszlopai”

Bern, augusztus 2. (Német TI) Londoni jelentések szerint az angol sajtó egyre hevesebben támadja a hírszolgálati miniszterium, de különösen Duff-Cooper tevékenységét. Az Evening News és a Star a legélesebben tiltakoznak a „szuglászó oszlop”-ok ellen, amelyek feladata kikutatni a nép erkölcsi ellenállóképességét.

Nemely lap, így az Evening Standard elítéli az alsóház titkolódzásait is. A lapok szerint az alsóház nem valami titkos szövetkezet. Azt, hogy az angol külpolitikát zárt ajtó mögött tárgyalják meg, a lap érthetetlennek tartja és felszólítja a képviselőket, hogy hagyjanak fel ezzel a módszerrel. (MTI)

Róma, augusztus 2. Az olasz sajtó első oldalon foglalkozik az angolai képviselőházi zavarokkal.

A Popolo di Roma megjegyzi, hogy Churchillnek nem sikerült egységes nemzeti kormányt alakítania. Bebizonyosodott, hogy az ellenzék erős, sőt a kormány kebelén belül is van ellentét.

Rövid táviratok

Bern, aug. 2. A Berner Tagblatt szerint úgy tudják, hogy miként Svédország tette, Svájenak is foglalkoznia kell azzal a gondolattal, hogy kilép a népszövetségből.

Tanger, augusztus 2. (Stefani) Az angolok lázas gyorsasággal javítják a gibraltári kikötőnek azokat a katonai berendezéseit, amelyekben az olasz bombatámadások következtében károsult. A javítás zavartalan lefolyását nagymértékben megnehezíti az, hogy az ott alkalmazott spanyol munkások újabb bombatámadásoktól való féltelmük miatt otthagyták a munkát. (MTI)

London, aug. 2. A légügyi miniszterium jelentése szerint csütörtökön a partvédő parancsnokság egyik erős kötelékű repülőgépalakulata nappali támadást intézett a német megszállás alatt álló Cherburg ellen. Három bombázó gépünk hiányzik. (MTI)

Vichy, aug. 2. A francia hivatalos lap rendeletet közöl egyes közszéki cikkekről, mint a cukor, szappan adagolásáról. A fogyasztók ezeket a cikkeket ezentúl csak jegyre kaphatják. (MTI)

SPORT

Megállhatja-e a DVSC helyei a minősítő mérkőzéseken és NB-ben?

Debrecen város társadalma osztatlan örömmel fogadta azt a hírt, hogy Gidófalvy miniszteri biztos hajlik a DVSC beosztása felé a minősítő mérkőzésekre. Magunk részéről ezt sem tartjuk száz százalékos kielégítő megoldásnak, mert a DVSC még csak ezután tudja meg, hogy részt vehet-e a minősítőtkön, míg a másik három csapat, már két hete tudatában van ennek és állandó edzést tartott. Opatá például megszerítette szabadságát és Debrecenből hazautazott, hogy előkészítse a MAVAG játékosait. Ezért tehát a teljesen igazságos megoldás az volna, ha a DVSC-t minősítő mérkőzések nélkül beosztanák a Bocskay helyére, Debrecen helyére.

De, ha le kell játszani a minősítő mérkőzést, akkor is bízunk a Bocskay játékosokkal megerősített DVSC-ben. Palotás edző vezetése alatt egy hét múlva nagyon előrehaladhatnak formában a fiúk. A DVSC csupa-szív játékát, háttartalan lelkesedését és lendületét kitűnően egészítheti ki az öt Bocskay játékosnak ilyen mérkőzéseken felbecsülhetetlen rutinja. Szerintünk egy Keskeny—Janzsó, Erdei—Elek, vagy Ignác—Gere, vagy Erdélyi, Csókai, Kristóf, Berecz, Szabó, Bihari, Füleki csapatnak minden esélye meg van arra, hogy bejusson az NB-be a négyes mezőnyből. Sőt ez az együttes néhány erősítéssel az NB-ben is jól megállja a helyét.

Móré megszerzéséért mozgalom fordult meg a DVSC-szurkolók körében. Testvérszereplőink, a szolnoki MÁV-ot arra akarják kérni, hogy, ha mint edző, a Szolnoknál működik is Móré, engedjék meg, hogy mint játékos anyaegyesületében, a DVSC-ben szerepeljen. Legalább is a minősítő mérkőzéseken. Ha Móré megszerzése nem sikerülne, sok híve van annak, hogy az egyesület nélkül lévő Turay I-et hívják meg a DVSC középpontjába. Az elpusztíthatatlan és nagyon rutinos „Császár” valóban felbecsülhetetlen érték lenne a minősítő mérkőzéseken. Érdekes is lenne, hogy míg a múlt évben a Kis Turay, az idén az „öreg Sutyó” lenne debreceni játékos.

A Rákóczi SE megalakulásából már aligha lesz valami és egyre biztosabb a DVSC beosztása. Hernádi Mihály dr lemondott a KAC ügyvezetői tiszttségéről, amiért, míg Budapesten járt a minősítő mérkőzések ügyében, odahaza a KAC választmánya leszavazta a két kassai csapat fuzióját.

Turay II. remekül játszott a Gamma első edzőmérkőzésén. Három gójjal mellett különösen pompás kiadásaival kellett feltűnő.

A Ferencváros augusztus 18-án pót-KK döntőt akar játszani a Gradnaskival Budapesten. Egy sereg Fradi szurkoló Cseh szerződését kéri. Jobbzelelsője még mindig nincs a Ferencvárosnak, valószínűleg Hámorival jobbzelelen állnak ki első mérkőzéseiken.

A DVSC a BSKRT ellen játszik minősítő mérkőzést Diósgyőrött, ha a miniszteri biztos beosztja a minősítő mérkőzések csapatát közé. A mérkőzés aug 11-én lesz Diósgyőrött s ez esetben későbbre maradna a Szolnoki MÁV—DVSC vasutasbajnoki mérkőzés. — A

másik oldalon a SMAC—MAVAG mérkőzést Győrben játsszák le. A Jókai FC játékosai vasárnap délután félhárom órákor jelenjenek meg a DTE pályán.

Textil—Iparos SE mérkőzés lesz vasárnap délután 3 órákor a DTE pályán. A Textil Tóth, Nyitrai II. Antal, Nagy, Kiss Gy., Szabó, Fülöp, Ladányi, Takács, Nyitrai III. játékosai jelenjenek meg.

Vasárnap délelőtt az V. ker. FC játékos toborzó tart. Kérjük azokat a fiúkat, akik játszanak szeretnének a csapatban, délelőtt 10 órára a DTE pályán jelenjenek meg. Lehetőleg az 1923—24-beliek. Erős csapatot szeretnénk, mert az ifjusági bajnokságért indulni akarunk. — Intéző.

Teleki Pál, a Bocskai volt központosára, jelenleg a DIMÁVAG edzője és intézője, a pénteki napot Debrecenben töltötte. A felosztott Bocskai játékosaival tárgyalt. Szeretné egyik-másik játékos megismereni a diósgyőri csapatnak. A Bocskai játékosok közül hatan, mint megírtuk — blokkba tömörültek és egymás nélkül nem hajlandók egyik egyesületbe sem belépni. Ennek ellenére nincsen kizárva, hogy egyik-másik játékos végül is enged és Diósgyőrbe szerződik — ha a DVSC nem igyekszik befejezni a tárgyalásokat és megszerezni a játékosokat.

Dr Thomas Henrik, a kitűnő játékos vezető, eljegyezte Molnár Katalin úrleányt.

Az Attila FC felkéri Egeressit, Molnár Bihari, Bartha, Izsák, Orbán, Farkas, Kovács, Biró, Makkai. Győri játékosait a Hajdúnánásra utazáshoz pontosan jelenjenek meg a Kisállomásnál, vasárnap délután 2 órára.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE Napról-napra erősebb üzlet alakul ki a gabonatorzsde magpiacán idei borsóban. Ma négyezer mázsa expresszborsó kelt el, ötven fillérrel magasabban, 450 mázsa Viktória borsóért pedig 2 pengővel fizettek jobb árakat. Gabonaforgalom még nem volt.

Árpa, sörárpa kiváló 22.60—22.85, sörárpa elsőrendű 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85, takarmány árpa 65—66 kg. 18.60—18.85, közepminőségű 18.10—18.35. Kék mák 150.—155.—, zöld borsó express, sterilizált 39.—43.—, csillagfürt fehér lapos 22.70—23.00, finom búzakorpa 14.90—15.10, 8-as liszt 17.05—17.85, Viktória borsó 46.—48.— P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 138 darab sertést. A vásári állományból angol hússertés-felhajtás 31 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 fillér felül 142 fillér szedett sertés I. 136 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér kilónként.

DEBRECENI TAKARMÁNY ÁRAK Lucerna 10.—15 pengő mázsája, széna 8.50—10 pengő, lóhere 11.50—13 pengő, búkköny 8.50—9 pengő, rozsszalma 4—4.50 pengő mázsája.

— Államrendészeti detektív 403 van Budapesten és ezek közül négy a nő. A négy női detektív közül 3 hajdon, egy férjes.

Elelmiszerek Debrecenben

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like marhahús, levesthús, borjucomb, juhhús, báránycomb, vesés, sertés karaj, tarja, oldalas, szalonna, hár, zsír, csirke, tyúk, kacsa, élőponty, jegelt ponty, apró hal kg., csuka kg., tej, tejfel kg., vaj, sajt kg., gomolya kg., búzakenyér, tolas drb.

AJÁNLAT

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1208 11. 15 Horgonyi fodrász, Szoboszlói út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9. Clánoztasson bizalommal a Csala cíánözó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3. Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit” szalon, Rákóczi u 28. 323 8. 13. Poloskairtás cíánözó vállalat, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3. Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger Csapó ucca 101. szám. 645 8. 18.

ELVESZETT

Elvesztett derékszíjamat becsülettel megtaláltókat kérem adják le Csap ucca 41. al. 1458 Vágott fülv, vágott farku, barna him Dobermann kutya elveszett. A megtaláló, vagy nyomra vezető jutalmat kap Domokos Lajos ucca 6. sz. alatt. 1234

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyátmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Chr a kiadóhivatalban. 1421 vv

VEGYES

Alló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, lecsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv. Egy faj pettyes nőtény vágott fülv kutya találtatott kedden este. Igazololt tulajdonosa átveheti. Timár ucca 31. 1442

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egyszobás, konyhás bútorozott lakás azonnalra kiadó, csak fixfizetésűeknek, Honvédtemető ucca 6. 538 vv.

KIADÓ LAKÁS két szobás

Két szoba, konyhás uccai lakás, mellékhelyiségekkel, szeptember hó elsejére kiadó. Déli-sor 17. szám, 1441

Kettőszobás, komfortos lakást keresek novemberre, Nagyerdő körül, vagy Széchenyi kertben. Cím a kiadóban. 1337 Két szobás, fürdőszobás komfortos lakás, szeptemberre kiadó. aug. hó 15-re már beköltözhető. Hatvan ucca 18. 1455

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás modern uccai lakás, november elsejére kiadó. Értekezni: Hatvan ucca 53. sz. iroda, telefon: 15-12 sz. 1292 vv.

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

BÚTOROZOTT SZOBA

Erkélyes bútorozott uccai parkettes szoba, különbejárattal elsejére kiadó. Piac ucca 10. szám, II. em. 1 ajtó. Megtekinthető délután 1—3 között, íhásznál. 1234

Különbejárattú bútorozott szoba, 1—2 személynek kiadó, dr Dávid, József kir. herceg ucca 6. 144

Egy szép bútorozott szoba kiadó. Kút ucca 82. szám alatt. 1430

TELJES ELLÁTÁS

Ebéd és vacsora, bent étkezésre kapható, Péterfia ucca 39. szám, étkezde. 1451

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolóköcsik, eredeti régi üllögarnitűrök és alighasznált írógépek, s prizmas látesövek, nagyobb méretű perzsaszonyegek, s Mária Terézia üvegcsillárok, igen olcsó árú eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Egy vajszerű cserépkandalló és egy ágyszorongó eladó. Kazinczi u. 10. szám. 1428

Ablakpaletták eladók 220 cm. magas s 120 cm széles, Csapó ucca 98. Molnár fűszeres. 599

Bútorok, úriszoba garnitúra, ruhaszekrények, s tükrös előszobafal, fehérre festett félháló szoba, konyhabútorok és különféle egyes bútorok eladók. Hunyadi ucca 10. 1446

INGÓSÁG VÉTEL

Gyalogsági kardot keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1436 vv. Keleti perzsaszonyeg megvételre keresek. Cím: Miklós ucca 13. sz. alá kérem leadni. 1437 9. 3.

RÁDIO

Hatlampás világvevő, 150. P. Előfűtéses dauer gép 130. P. 1.6 HP komplett villanymotor 154. P. Amilcar kisautó 430. P. Pásti u. 7. 1427

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzfűtő, szenet, már most vegyen, hogy jó főanyagot biztosítva legyen Vágó József tűzfűtő és szénkereskedőnél, a Margitfürdő mellett. Új telefon szám: 37-24. sz. 1242 8. 30

Retorta és Boksa faszen valamint száraz tűzfűtő kapható Kovács Mihály fátelépén, Szent Anna ucca 36. szám. 1443

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Forgalmas fűszerüzlet, lakással együtt átadó. Cím a kiadóban. 1439

GAZD. TERMÉNYEK

Tengeri, kenyérhaj eladó. Wesselenyi ucca 89 szám alatt. 1444

ELADÓ HAZ

Berettyóújfalusi házaimat, mely áll 3 szoba és minden mellékhelyiségből, gyümölcsös és konyhakerttel eladnám, vagy elcserélném debreceni házzal, vagy földdel. — Cím megtudható-e lap kiadóhivatalánál egész nap. 620 vv.

Vasutasoknak megfelelő ház, Harsányi Gusztáv ucca 15—17., cladó. Értekezni: Eötvös ucca 64. szám. 1454

János ucca 27. szám alatti tehermentes családi ház, azonnal eladó. 1453

Eladó kis családi ház, adómentes, Csapókert legeljen, városi kislakások háttamögött, Aulich ucca 3. szám. 1449

ELADÓ FÖLD

A kis-Bocskay kertben, egy nyilas szőlő cladó. Értekezni lehet: Hajdúhadházon, özv Tinkó Gáborné, Fesztó ucca 10. és Makrai Gyula hegyörrel. 1435

FÖLDBÉRLET

Ondódon, a szoboszlói kövesút mentén, a 34-ik kilométer kőnél, 18 hold szántóföld hasznosítva kiadó. Értekezhetni Timár ucca 42. 1238

APRÓHIRDETÉSEK

TÁRS

Óskeersztény gazdasági intéző munkájával, nevével, pár czerrel bérletbe, vállalatba betársulna. S Bizalmi állást vállal. — Közvetítő díjaz. Cím a kiadóban. 1365

ALKALMAZÁST nyér nő

Mindenes, főzni tudó, bentlakó, vagy bejárónó azonnalra felvétetik. — Péterfia ucca 39. szám, étkezde. 1452

Pénztárosnőt, keresztyént, azonnali belépésre keres Sipos borpincészet, Bethlen ucca 14 sz. alatt. 1431

Kisasszonyt keresek iskolás gyermekek mellé, németül tudók előnyben H-Böszörmény. Cím a kiadóhivatalban. 1392

Elvált asszony, teljesen megbízható, házvezetőnőnek, szakácsnőnek, v vendéglői munkában is járatos, állást keres. Értekezni: Halköz 4. szám házimesternél. 1433

Hölgyfodrász kisasszony felvétetik, Bata fodrász, Simonffy ucca 1. 1457

ALKALMAZÁST nyér férfi

Péksegéd és kifizető felvétetik, Csapókert, Kinizsi u 44. békség. 1320

Egy jó munkás fodrászsegéd felvétetik. Fehérvári, Széchenyi ucca 57. szám alatt. 1321

Házmaster felvétetik, Szappanos ucca 11. 1456

Korékpározni tudó fiú, kifutónak felvétetik Kelemen sütőde, Rákóczi u 6. szám. 1445

Jó családból való, lehetőleg négy középiskolát végzett fiút tanulóknak felvesz a Gambrinus étterem. 1438

Jómunkás úrifodrászsegédet azonnali belépésre felvesz Matyus. H Böszörmény, Kossuth u. 8. szám. 1249